

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Beteg ország.

Irta: *iff.* **Abrányi Kornél.**

Budapest, június 23.

Az ország képét rajzolva meg Balogh Pál „A népfajok Magyarországon” című munkájában, konstatálja, hogy a magyarság nyert 261, veszített 456 helységet, a magyarság *tiszta vesztesége tehát 195 helység.* A részleteiből megtudjuk, hogy a magyarság a román-ságtól nyert 45 helységet, elvesztett 300-at. A tótoktól nyert 89-et, veszített 56-ot. A némettől nyert 45-öt, elvesztett 76-ot. Az orosz-tól nyert 40-et, elvesztett 2-öt. A szerbségtől nyert 22-öt s nem veszített vele szemben egyet sem. A horvától nyert 15-öt s veszített 10-et. A nagy veszteségeket tehát okozta a román és a német. Ha a németsegnél meg kell engednünk, hogy nyereségébe belejártsák a vagyont és a kultúra, de ugyanazt a románoknál nem lehet megengedni. A román ugy vagyont, mint kultúra tekintetében alatta áll a magyarságnak s mégis az ő nyeresége a legnagyobb.

Ezekkel a felsorolt tényekkel szemben Balogh Pál mégis azt konstatálja, hogy a magyarság nem veszített tért, hanem szaporodott. De hogy hol és miképp? Ennek részletezésére nem terjed ki. A legújabb népszámlálás adataiból kell az olvasónak e hézagot kitérnie. S ha ezekre támaszkodik, miként állíthatja össze a nyereségi és a veszteségi mérleget? — Csak úgy, hogy míg a *községi életben* a magyarság vesztesége 195 helység: addig a nagy gyarapodás és szaporodás a városokra estik.

Első sorban a fővárosra; aztán a vidéki városokra. Ott tehát, ahol kevesebb az őstermelés és több a kultúra és az intelligencia.

És mégis, mikor ez a jelenség ekként áll a néző előtt, — akkor azt kell látnunk és tapasztalunk, hogy a felszínre került és

mindinkább erősödő áramlatok nem annak az iránynak kedveznek, melyből a magyarság gyarapodása és szaporodása ered, hanem az ellenkezőnek. — A magyarság gyarapodása és szaporodása a városokban legnagyobb részben az *asszimiláció* útján történt s a ma felszínre került és mindinkább erősödő áramlatok az asszimiláció fokozását gátolják meg.

Éppen abban az időben, midőn a Balogh Pál könyve megjelent, merült fel másoldalról a panasz, hogy a névmagyarosodás terén nagy visszaesés mutatkozik. Az előbbi évek eredményéhez képest az utóbbi évek eredménye végtelen csekély. Tehát ugyanakkor, mikor kézzelfoghatólag be van bizonyítva, hogy a községekben a magyarság tért vesz, — ugyanakkor annak jelenségei is fölmerülnek, hogy az asszimiláció terén is nagy kedvetlenség következett be. A mi tehát mint vigasztaló momentum volt odaállítva a községi életben való térvesztéssel szemben, — az is aggodalomra szolgáltat okot. Mindezek nagy betegségek szimptomái. S nagy szerepet játszanak ebben a gazdasági és a társadalmi kérdések s az azokból eredő felfogások.

Aki ezeket a jelenségeket látja s aki ezek fölött gondolkozik, attól semmi sem állhat távolabb, mint a rekrimináció. Mert bármilyen hibás is ezeknek földidézésében akár a közelmúlt, akár a jelen, — e hibák feszegése és éles megvilágítása nem segít a bajon. Csak elmérgesít. Hanem bizonyos igazságokkal, melyeket a tények bizonyító erejével szemben tagadni nem lehet, — annál inkább tisztába kell jönni.

S ezek közé az igazságok közé tartozik, hogy azoknak az újabb időben lábrakapott ellenszenvetnek, melyek a városok, de főként a főváros ellen elterjedtek, meg kell szünniök. És pedig nem a városok, hanem a *magyarság érdekében.* Továbbá még nagyobb mértékben meg kell szünnie annak a nizusnak, mely a közigazgatás és a közoktatás terén az állami

akaratra mind több nyugót rak, a helyett, hogy expanzivitásában, intézményes alakban mindinkább fokozná. Végül pedig le kell győzni minden avertiót, mely az asszimilációt gátolni vagy megszüntetni alkalmas. Mert az sem nem okos nemzeti politika, sem nem ildomos és illendő dolog, hogy egyfelől dicsekszünk a legutóbbi népszámlálásnak azzal az eredményével, hogy a magyarság száma az abszolút többséget tulhaladta, — s másfelől a legigazságtalanabb elfogultsággal viseltünk mindazokkal az elemekkel szemben, akiknek ebben az eredményben pars magna fuit.

Kell hogy felnyíljanak és tisztán lássanak mindazoknak a jó hazafiaknak szeméi, akiket a szenvedély vakít el. S kell, hogy felhagyjunk a rendhagyó igék hajtogatásával, midőn kapuinkat az ellenség ostromolja.

Arra, hogy a magyarság vonzójereje csökkent, kétségkívül sokat hatott a sokáig tartott párturalom merevsége és a közelletben fölmerült sok tisztátalanság. Egyszóval, a korrupció. De midőn mindez megszűnt s üdvösen változott, — akkor ebből nem az következik, hogy a megszűnt bajok helyébe még nagyobb bajokat piántáljunk. S attól való féltünkben, hogy az államhatalom erősítése visszahozhatja a merev párturalmat és hatalmi visszaéléseket, — abba a végtelbe essünk bele, hogy inkább a partikularizmusnak kedvezünk minden téren és minden irányban, mintsem az állami konszolidációnak.

Ne keressünk tehát a magyarságot fenyegető veszedelmekkel és megdöbbentő jelenségekkel szemben hamis vigasztalásokot. Ne ámítsuk magunkat azzal, hogy ha Jónást vagy a Jónásokat a tengerbe lökjük, akkor megszűnik a vihar. S ne tegyünk úgy, mint őseink, akik a tatárok közeledetének hírére nekimentek kunoknak (akikből, mint láthatjuk, a legjobb magyarok lettek később) és szervezkedés helyett azokon töltötték ki bosszujukat. Ez az

TÁRCA.

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Irta: JÓKAI MÓR.

Az elfordíthatatlan fátum.

Soha szomorubb temetés nem volt, mint Lippay Tihaméré.

Senki sem jött el a végtisztelességtételére a vidékről, se rokonok, se cimborák. Natália példa volt, eljlesztő mindenkire.

Csak az alkalmazottai jöttek el a ravatalához, azok közül is hiányzott Lyubissza. Ez a halott rá nézve kísértet volt.

Senki sem siratta. — Senki? — Még Natália sem? — Nem.

Tihamér szerette utközben az eszméit, ötleteit feljegyezni egy kis tárcába, hogy el ne felejtse. Mindazt felírta plajbászszal, amit tervezett hazáig a neje és Negrotin megbosszulására. Ezt a tárcát átadták Natáliának. Elolvasta. Érdemelő az a férj, aki ilyeneket tervez, egyebet a feleségétől, mint hogy az felrugja a véres hulláját?

Mért nem hagyta ott a csatamezőn? Ezt az egyet sirathatná!

Egy könny nem jött ki a szeméből, mikor a pópa elmondta felette a gyászbeszédet.

Negrotin is ott volt. Az ő karjára támaszkodott a gyászba öltözött özvegy, mikor a koporsót a családi kriptáig kikísérték. A kripa homlokzatán felfordították az ősi cimert. Tihamér volt családjának utolsó férjfarjadéka. Ő rekesztette be a sokszáz éves családi történetet.

„Kyrie eleison!” Legyen neki könnyű — a tulvilág!

Mennyivel regényesebb lett volna ez a temetés, ha ezt a Buddha-hívek rendezék vala!

Mély gödörbe hatalmas máglyát raktak volna, annak a tetejére fektették volna az elhunyt apostolt; a máglyát négyfelől meggyújtották volna, s mikor aztán a lángok összezsugorították volna, a holttestet fölött, akkor a feleség, legdrágább köntöseibe öltözve, a gödör párkányáról beleveti magát a lángoló zsarátnokba; oda a drága férj porteteme mellé, azt átöleli, csókolja, s vele együtt ég hamuvá.

Mennyivel magasztosabb, mennyivel eszményibb volna ez a befejezése a regényes történetnek, mint ez a mi európai megszokásunk, hogy az utolsó circumdederunt elhangzása után a gyászoló özvegy karjába kapaszkodik az ő vigasztalójának, egy derék lovagnak, engedi magát hazaviztetetni s aztán otthon a bizalmas szobájában felhozza a vacsórát, (miután két nap óta keserű theán kívül egyebet nem vett magához) s most a háziarát társaságában jó étvágygyal elfogyaszt egy sült fácánt pörkölt káposztával.

Biz ez rettenetes próza! De hát ilyen az európai szokás.

Negrotin most már ott is maradt a háznál. Hiszen szükség volt a jelenlétére.

És azontul nem vendégnek tekinték a Lippay-kastélyban. Otthon volt: ő volt az ur.

A családtagok úgy hitták egymás között, hogy „urunk.”

És szerette minden lélek. Tudott bánni az alárendeltjeivel. Felügyelete alatt felvirágozott az egész gazdaság. Megszűnt az egész eddigi örült pazarlás, szabadlópás. A hanyag uralgató tiszték nyugdíjaztattak; Hruszkayék beköltöztek a városba, ahol jól megélték összeharcolt pénzükből, a tisztartói hivatalt elfoglalta az értelmes kasznár, a gazdasági iparvállalatok bőven fejlődtek. A mellett a valkóvári bányá- és hámortelep is nagy lendületnek indult, a lipovai uradalomnak egy részét is megvásárolta, ahol vasbányákat nyithatott s ennek a vételárával törlesztette a birtok terheit.

Negrotin valódi gondviselés volt az özvegy Lippaynéra nézve. Nemesak a sziv értelmei, de minden reális érdek egymáshoz fűzte őket.

Az egész gyászévét ott töltötte az özvegy közelében.

Együtt étkeztek, sétáltak, kocsiakáltak. Estéiket együtt töltöttek, Natália zongorázott, Negrotin énekelt: szép baritonhangja volt.

Ezt minden ember igen természetesnek találta. (Folytatása következik.)

ország beteg. Sok minden tekintetben beteg. — És semmi sincs könnyebb, mint a beteget igazítani. Ez éppen olyan könnyű, mint egy kedves halot feletti banális frázisokkal könnyeket facsarni. De minden jó hazafi, aki az ország betegségét látja, csak egy tanácsot adhat s csak egyet követelhet. — Békét hagyni az igazolozórezeknek — és alábbhagyni a társadalom őszhangját, a magyarság egységét, a hasznos és szükséges foglalkozásoknak és kereseti rétegeknek önrzetét és hazafiságát sértő és veszélyeztető jelszavakkal.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Budapesten. Széll Kálmán miniszterelnök kedden Rátótról Budapestre érkezik és szerdán is a fővárosban marad.

A katonai büntető-kódex. A katonai bünvádi eljárás reformterve — mint a *Magyar Nemzet* írja — a honvédelmi minisztériumban néhány héttel ezelőtt teljesen készen volt, utólag azonban a javaslat egyik-másik részlete módosításra szorult. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter intézkedett, hogy ezek a módosítások mentől rövidebb időt vegyenek igénybe s most már az egész törvényterv nemsokára átkerül az igazságügyminiszterhez.

A külkereskedelmi politika eszközei. Ezt a címet egy okos, hasznos és aktuális könyv viseli. Gróf Bánffy Miklós országgyűlési képviselő írta, azzal a céllal, hogy azoknak, akik külkereskedelmi politikánk iránt érdeklődnek, legyen olyan kézikönyvük, amely tájékoztassa őket ennek a politikának eszközei és módjai felől. Eddig ugyanis nem volt egyetlen olyan magyar könyv sem, amely a gazdaságpolitika ezt a területét áttekinthetővé tette volna. A nemzetgazdaságnak külkereskedelmi vonatkozásait csak szélesebb körű tudományos munkák tárgyalják, még pedig csak tudományos szempontból, nem pedig a gyakorlati politika szempontjából. A vámpolitika eszközeiről csak pénzügytani munkák szólnak, még pedig csak pénzügyi szempontból. A gazdaságpolitika szempontjából megvilágítva az idevágó dolgokat sehohsem kapjuk, sőt egyáltalán nem találjuk valamennyit egy könyvben együtt. Gróf Bánffy Miklós könyve tehát már mint annyaggyűjtemény is becses. Fokozza értékét az, hogy éppen most jelent meg, mikor a külkereskedelmi politika kérdéseit nagyon aktuálissá teszi a közgazdasági kiegyezés és a külföldi kereskedelmi szerződések dolga. Mindezekben tulmenő érdeme azonban az írónak, hogy anyagát tudományos kritikával és praktikus érzéssel dolgozta fel. Munkája tehát nemsoká hűzogat pótol, hanem önálló értéket is reprezentál.

X ur.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcaja. —

Írta: *Goda Géza.*

Egy hetvenéves öreg ural elismerkedtem meg ma hajnali három óraker a kávéházban. Ismeretségünk ugy kezdődött, hogy az öreg ur minden bevezetés nélkül így szólt:

— Ez a pincér itt éppen olyan könnyelmű, mint a városi hatóság s mint a gesztenyesütő. Kérem, mi joguk van ezeknek ahhoz, hogy az én szememet, amelyre olyan rettenetes gondolatok ügyenek, megrontsák? A pincér nem akarja meggyújtani a lámpásokat, a hatóság nem ügyel arra, hogy a házakat sötétszínre meszeljék s megengedi, hogy a gesztenyesütő piszkos, vörösfényű lámpása izzassa a szememet.

Az öreg itt megigazította a szemüvegét s láttam, hogy apró kék szemlein csakugyan valami nagy fáradtság ül.

— A szememet elrontottam a rajzolásban. Mémők voltam harminc évig. Most az a legfőbb gondom, hogy meg ne vakuljak. En tudom, hogy mit jelent az, ha az ember nem lát. Emlékszem, hogy egyszer a villám tölem öt lépésvnyire ütött bele egy fába. Akkor három percig nem láttam. A villámnak szabad, de az embereknek nem szabad. Bécsben 1845-ben egy embert százhetven forint pénzbüntetésre ítélték, mert fehérre meszeltette a házat.

— Ilyen pontosan emlékszik?

— A dolog fontos s minden részletét tudom. Csak az ellentét kedvéért mondom el, hogy a budapesti Nemzeti Színház javításánál ezelőtt husz évvel egy tő leestet az állványról, mert egy tükröt vittek el előtte. Attól olyant villant a szeme, hogy lebukott, és meghalt. Senkit sem büntet-

A karlócazi kongresszus. Karlóczáról tévirozások: A szerb nemzeti egyházkongresszuson ma a felirati javaslat általános tárgyalását bejejezték. A többség javaslatát 31 szavazattal fogadták el a kisebbség javaslatának 25 szavazatával szemben. A részletes tárgyalás során a többség javaslatát részleteiben is ellogadták azzal, hogy a feliratot szerdán fogják átadni a királyi biztosnak.

A söradópótlék leszállítása. A pénzügyminisztériumban a söradópótlék leszállítására vonatkozó törvényjavaslat kidolgozás alatt van. A javaslatot az ösz ülésszakban fogja Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház elé terjeszteni.

A sátoralja-ujhelyi petitió. A sátoralja-ujhelyi választókerületben 68 szavazattöbbséggel a szabad-elvűpárti Dókus Ernő választották meg a függetlenségi párti dr. Buza Barnával szemben. A Buza-pártiak a választást kérvényeivel támadták meg és a Kuria elrendelte a vizsgálótát a petíció ügyében a Kuria első választási tanácsa, Paiss Anđor elnökletével, ma kezdte meg a folytatólagos tárgya ást. Az ügy előadója Ádam András kuriai bírő. A kérvényezők meghatalmazottja dr. Fried Lajos sátoralja-ujhelyi ügyvéd, a képviselő védője dr. Nagy Dezős, míg a választást dr. Turánzky Zoltán védi. Az előadó mindenekelőtt ismerte a választás színhelyéről fölveit vázrajzot; azután áttért a kihallgatott tanuk vallomásainak részletes ismertetésére.

KÜLFÖLD.

Ferdinánd koronája. A *Neue Freie Presse* értesülése szerint Ferdinánd fejedelem pétevári tartózkodása alatt szóba tette Bulgáriának királyságává való emelését. Meg vannak róla győződve, hogy Oroszország e téren nem fog akadályt utba gördíteni és támogatja a tervet, hogy külöleg is megadja Bulgáriának az egyenlőséget Szerbiával és Romániával. Azt hiszik, hogy nemsokára az öszes európai kabinetelek foglalkoztatni fogja ez a terv s minden nehézség nélkül meg is valósul. Bulgáriának a szuverén Törökországgal való viszonyát formailag ez nem érintené.

Ferdinánd fejedelem pétevári utazásáról írva, a berlini *Fost* konstatálja, hogy az osztrák és a magyar sajtó nyugodtan és higgadtan foglalkozik az ügyvel. Ausztria-Magyarországnak csakugyan egyáltalában nem kell aggdónia a látogatás miatt. Hízen a fejedelemnek csak jó magaviseletről szóló bizonyítványt állítanak ki a Néva mellett, a legutóbbi években követett politikájáért, mely tudvalevőleg teljesen békés volt. Pétevárt meg vannak elégedve a bolgár fejedelemmel, mert nem sző kalandos terveket, hanem tiszteletben tartja a status quot, melynek fenntartására magukat Oroszország és Ausztria-Magyarország az ismeretes Balkán-egyezményben kötelezték. A fejedelem mostani látogatása tehát nem az osztrák-magyar-orosz egyezmény ellenére, hanem csupán

ez által vált lehetségessé. Az angol sajtónak az a része, mely ez alkalomból buzgó igyekezett Ausztria-Magyarországot Oroszország ellen igazítani most beláthatja, hogy fáradtsága kárba veszett.

Uj nemzetközi egyezmény. Hágában fontos új nemzetközi egyezményt írtak alá, amely a házasságkötés, elvadás és kiskorukak védelme kérdésében köös alapelvek felállítására vonatkozik. A fontos munka Asser hollandiai jogtanár érdeme, a kinek javaslatára hivta ösze a holland kormány 1892-ben a kormányok képviselőit tanácskozásra, amelynek célja az volt, hogy a magánjog több fontos pontját nemzetközi szempontból vegyék elbírálás alá s készítsék elő azok kodifikációját. Az öszes hatalmak elfogadták a meghívást, kivéve Angliát. 1894-ben másodsorú ült ösze a konferencia s tárgyalás alá vette a házasság jogot, a házgyatékügyet és a kiskorukak védelmét. Az első gyakorlati eredménye a harmadik, 1896-iki konferenciának volt. Aláírtak ugyanis egy egyezményt, mely a törvényszéki akták közlésére, a kihallgatási bizottságok eljárására, az ingyenes jogsegélyre és a testi kényszer gyakorlására állapít meg közös szabályokat. 1900-ban és 1902-ben a házasságkötést, a válást és a kiskorukak védelmét tárgyalta a konferencia s eredményezte a már áltárgy egyezményt. Az egyezményt a következő 13 állam képviselői írták alá: Németország, Ausztria, Magyarország, Belgium, Spanyol, Francia- és Olaszország, Luxemburg, Németalföld, Portugália, Románia, Svédország és Svájc.

A szerzeszi incidens. A N. W. T. jelenti, hogy a szerzeszi incidensről bolgár és török részről egymással ellenkező verziók érkeztek. A Bulgáriából érkező jelentés szerint tavaly költségmegtakarítás céljából megszüntették a szerzeszi bolgár kereskedelmi ügyvivői állást és az ügyek vezetésével egy ott lakó amerikai alattvalót bízták meg. A szerzeszi mutteszarif nemrég felszólította az illetőt, hogy hagyja el állását és távoítsa el az szállásáról a bolgár zászlót; 24 órai gondolkodási időt adtak a helyettes ügyvivőnek s mikor az nem teljesítette a rendeletet, ezernyi nép jelenlétében török hivatalnokok eltávolították a bolgár címet és a zászlót; e közben pedig a címer a földre hullott. A török tiszték az alatt a szultánt életelték. A bolgár diplomáciai ügyvivő utasítást kapott kormányától, hogy erélyes jegyzéket intézzen a török kormányhoz s ha nem kap elégtételt, hagyja el Konstantinápolyt.

A kínai koncert. A *Times*nak jelentik Pekingből: Oroszország közölte, hogy Tien-Cin idegen kormányzatából kilép, a város és területet visszaadásáról folyó tárgyalásban nem vesz részt és nem vall közönséget a *Khimara rovanó* új föltételekkel. Vadak orosz tábornok 20-án elhagyta Tien-Cint, visszatért Oroszországba s állását azóta nem töltötték be.

A *Times* ehhez a következő megjegyzést fűzi: A mi feladatunk ezzel szemben valóságos

— Nincs családjá?

— Nem is volt. Ezt nem próbáltam meg. Tudja, a feleség olyan lehet, mint egy finom, jó edel. Mondjuk, mint egy kitűnő almáeres, amiből nem jut mindenkinek. És ezt értem. A javak nincsenek egyformán elosztva. De sohasem tudtam megérteni, hogy miért tolja el magától ezt a finom, jó edelét az, a kinek már megadattott. En sohasem csaltam volna meg a feleséget s talán éppen ezért nem nősültem meg. Az ember nem áldozhat föl ennyit a szabadságából s az érzeit az erkölestannak nem adhatja berbe. Maga mosolyog azon, hogy egy hetvenéves ember ilyen komizságokat mond. En nem csalom meg önmagamat. En még érzem, hogy vannak érzeit s ha kivárnák őket, megszűnnék ember lenni. Láttam egyszer egy nagyon öreg urat. Ha hangosan beszéltek vele, rögtön a föléhez kapott, ha kinyitották az ablakokat, rögtön a fejéhez kapott, ha az unokája hangosan nevetett, rögtön elfintorította az arcát. Ennek az embernek már csupa nyavalya volt minden érzeke. Ez már nem is volt ember. Epp úgy, mint ahogy egy bizonyos ponton én sem vagyok az. Azt mondhatnám, hogy egy tekintetben holtan jöttem a világra.

— Nem értem.

— Nézze csak, én belőlem hiányzik egy érzékszerv. Az, amelyivel az ember irigykedik. Ezért is vagyok ilyen szegény. Ugy-e érti? Az irigység a vagyon anyja s mivel én nem voltam irigy, most nem irigykedik rám senki. De azért nem bántam meg semmit s nem érzem, mintha elmulasztottam volna valamit. Az asszonyokkal például így voltam: Az ördög engem sem hagyott nyugton. Mikor harminceves az ember, akkor olyan, mint a szarvas a pázrás idején. Jár, jár az erdőn. Nem érez sem éhséget, sem szomjúságot. Nem eszik, nem iszik, csak nyalja a lombot, a

tek meg. Az egész dologból az a tanulság, hogy itt nem gondolnak az ember testi épségével. Esztelen institúcióink vannak, melyek ártnak, mert rontják a szememet és korlátozzák a szabadságomat. Mondja csak, micsoda hallatlan jogtalanság az, hogy mikor én éjfel hazajövök, egy negyedóraig kell várnom, míg a házmaster kaput nyit? Hát szabadság ez? Fölnézek a szobám ablakára s eszembe jut, hogy ott most meleg van s tűz pattog a kályhában. Az utcán pedig fúj a szél, az arcomba vágja a havat, részeg emberek és rossz leányok mennek el mellettem s én félek tőlük. De a házmaster nem nyitja ki a kaput, mert ő matematikus.

— Matematikus?

— Az. Tudniillik így gondolok: most csengettek. Ha én ezt beeresztem, öt perc múlva ujból csenget valaki. Ennélfogva fekvé maradok még öt percig s a kettőt egyszerre eresztem be. Ugy-e érti? Tehát én ki vagyok téve annak, hogy egy matematikus ember miatt megfázzam, meghűljek és agyonverjenek. Ebből megint az a tanulság, hogy nem gondolnak az ember testi épségével.

— Ön sem gondol vele.

— Hogyan?

— Ugy, hogy hetvenéves ember létreteggel háromkor még itt ül.

— Látja, maga is az órával vesződik. Tudja, mi az az óra? Az óra a leghívtányabb és legszemtelenebb szarnoka a világnak. Ilyen nyomorult, rongyos szerszám azt követeli, hogy akkor ebédeljek, mikor tizenkettőt, akkor vacsoráljak, mikor hetet mutat s mikor tízre jár, azt követeli, hogy fektűdjem le. Nem. En akkor eszem, mikor éhes vagyok s ma délután két óraker álmos voltam, tehát elaludtam s aludtam esti tízig. Ezért vagyok most itt. En már régen földhözvágtam minden órát.

Vissza kellene hívni képviselőinket és Kínát erről a szándékról értesíteni. Olaszország, Japán és Franciaország hasonlóképpen járnak el és Németország, melyet a többi hatalmasság ellenőrzi, lássa, hogy boldogul magában.

Az angol aisházban ma Lord Cranborne kijelentette, hogy azokat a feltételeket, amelyek mellett a tiencini ideiglenes kormány véget érne, még nem állapították meg véglegesen.

Délafrika. Steyn elnök testvére Utrechthe érkezett s Krügernek fontos iratokat adott át, amelyeket a londoni koronázó ünnepség után fognak közzétenni. Steyn kijelentette, hogy a boerok el fogják feleltetni a multat és lojalis brit állampolgárok lesznek és nem fognak szívókbén bosszút táplálni.

Márma ma tette le a hivatalos esküt, mint a Fokgyarmat kormányzója és főparancsnoka. A törvényhozó- és végrehajtó-tanácsot beiktatták.

Az angol koronáció.

Budapest, június 23.

Az angol koronációra érkező fejedelmi vendégek részint megérkeztek már Londonba, részint utban vannak a szigetország felé. Londonba érkezett ma délelőtt Windsorból Edvárd király is nevével, Alexandra királynéval, lelkesült óvációktól fogadva fővárosra utain, amelyek mindenfelé díszbe öltöztek már a rengeteg városban. London tele van ünnepi hangulattal. A nép ezzel áll minden pályaudvar körül, várva a fejedelmi személyek érkezését, akiket lobogódsz, dekorált falak, virágfüzerek és lelkes cheerak fogadnak. London népe most, hogy a hosszas délafrikai háboru véget ért, tartózkodás nélkül engedi át magát az örömmámornak a koronázó ünnepségek alkalmával, amelyekben már több mint hatvanhárom éve nem volt része.

(London képe.)

London ma már rengeteg vásárhoz hasonlít, azokon az utcákon, amelyeken szerdán és csütörtökön az ünnepi menet el fog vonulni, szakadatlanul dolgoznak; mindenféle hatalmas tribünöket építenek s a mellékutakat magas deszkafalakkal zárják el, nehogy a tömeg a királyi fölvonulást megzavarhassa. Az idő még most sem igen biztató. A szobák és élelmiszek ára szinte megfizethetetlen. Az omnibuszok nyolcszorosra emelték föl a viteldíjakat. A fogadóknak egyetlen ágy sem kapható.

(A király.)

Edvárd király a feleségével ma délelőtt Windsorból Londonba érkezett és ezzel megkezdődött a koronáció ünnepségeinek sorozata. A király legutóbbi gyengélkedéséből egészen helyreállt s az orvosok kijelentették, hogy a teljes nyugalomban töltött néhány nap után képes lesz elviselni a koronázó ünnepséggel járó fáradalmakat.

Hivatalosan megoáfoltják a párisi lapoknak azt a közlését, hogy Edvárd király vakbélgyulladásban szen-

ved, valamint azt a másik hirt is, hogy merényletet követtek el ellene.

A király tegnap és tegnapielőtt sétakocsizást tett a windsori parkban, ameyen gróf Mendödort Albert kíséerte.

(Edvárd király érkezése.)

London, június 23.

Az idő hirtelen megváltozott és tropikus lett a hőség. A királyi pár 1/1 órákor érkezett meg. Míkor a vonat meglasztotta menetét s közeledett az állomáshoz, a király az ablakhoz támaszkodva, a folyosón állott és meglátszott rajta, hogy szenved. Amint azonban megállott a vonat, a király kiegyenesedett és délceg járással, könnyedén ment ki a peronnra, majd egy-kétszer fel-alá sétált és jókedvűen beszélgetett a megjelentekkel. Mindenkinél az volt a benyomása, hogy a király teljesen felgyógyult.

Megszámlálhatatlan tömeg állott sorfát a palotához vezető uton s lelkesedve üdvözölte a királyt.

London, június 23.

1/5 órákor érkezett meg Dovern át az a különvonat amely az uralkodók képviselőit hozta. Valamennyien külön-külön szalonkosiban foglaltak helyet. Elsőnek Ferenc Ferdinánd íőherceg szállott ki. Eddigi megállapodás szerint Ferenc Ferdinánd íőherceg a jövő héttől vagy szerdáiig marad itt. Ha a király jól érzi magát és kedden megtartják Windsorból a garden-partiet, akkor Ferenc Ferdinánd íőherceg csak szerdán utazik el Londonból.

(A koronázás vendégei.)

London, június 23.

A külföldi hatalmak képviselői majdnem valamennyien ma délután érkeztek meg, így Ferenc Ferdinánd királyi herceg is, aki ma este a királynál ebédelt s azután bemutatta kíséretének tagjait.

A koronázásra tegnap ideérkezett a román trónörökös, Beatrix s:ász-köbuzgi hercegnő és Waldersee tábornagy.

London, június 23.

Roberts tábornok ma este lakomát adott Waldersee tábornagy s az ideérkezett német tisztek tiszteletére. A lakomán Waldersee felköszöntötte Edvárd királyt és azt mondta:

— Nagy tisztesség reám nézve, hogy jelen lehetek az ő felségének, legkegyelmesebb királyának koronázása alkalmával rendezett mostani ünnepségeken. Az a tény, hogy az utolsó esztendőben szerencsés voltam brit csapatok parancsnoka lehetni és kiképzésüket és vitéségüket megfigyelni, fokozza azt az örömet, hogy ma este vendége lehetek a brit hadsereg kitűnő főparancsnokának, a mindig győztes tábornagnak, házigazdájának. Mi német katonák mind nagyon jól tudjuk, mily nehéz és iáradtságos volt az a feladat, amelylyel a brit hadseregnek Délafrikában meg kellett küzdenie. Ez tudjuk azt is, hogy a tisztek és a legények ezt a feladatot hazájuk iránt való teljes odaadással, vitéséggel és emberiséggel teljesítették.

Roberts válaszában üdvözölte gróf Waldersee-t, mint olyan tisztelet, aki hazájának kitűnő szolgálatokat tett s akinek főparancsnoksága alatt Kínában a szövetséges haderőknek és a brit csapatoknak szolgálói szerencséjük volt. Biztosította gróf Waldersee-t, hogy a brit katonák mély hálát éreznek iránta azokért a barátságos érzelmekért, amelyek arra készítettek, hogy oly elismerő szavakat mondjon róluk. Beszédét a német császár és a nagy német hadsereg útietésével fejezte be.

London, június 23.

A Renter-ügynökség jelenti Johannesburgból: Az idevaló németek küldöttségét választottak, amelylyel magukat a londoni koronázáson képviseltetni fogják. A német kolónia levelet intézett a Leader című laphoz, amelyben azt mondják, hogy a koronázásban való részvétellel el akarják oszlatni azokat a kedvezőtlen benyomásokat, amelyeket angol polgártársaik a rosszul értesült sajtó tulzási következtében esetleg szereztek. A német kolónia örömmel fogadja az új uralmat abban a meggyőződésben, hogy az angol lobogó, akár szeretik, akár nem, mindenkinek személyes és egyéni szabadságát jelenti. A küldöttségben a tekintélyes németek mind képviselve vannak.

London, június 23.

Az Edvárd király nevét viselő 12. osztrák-magyar huszárezred küldöttsége ma ideérkezett.

(A kitüntetések.)

London, június 23.

Kíváncsian várják azokat a kitüntetések, amelyeket a király koronázása napján fog adni. Így a többi közt Harcourt liberális pártvezető, Lecky történetirő, továbbá Lawson, a Daily Telegraph szerkesztőjét a felsőház tagjává fogja kinevezni. Több újságíró lovagi méltóságra emelnek.

(A nép.)

London, június 23.

Edinburgban különös módon ünneplik meg az angol király koronázását. A városi tanács ugyanis ebből az alkalomból megengedte, hogy a szegény gyermekek a koronázás napján ingyen fűrődhessenek meg a városi fűrdőben. A szegény gyermekeket ezután új ruhákba öltöztetik és apróbb ajándékokat osztanak majd ki közöttük.

Az angol földmives-iskola növendékei akként ünneplik meg a koronázás ünnepét, hogy a kenti grófságban levő Wye Downs-hegy egyik hatalmas sziklafalára egy óriási koronát festettek, amely két-száz láb magas, kétszázötven láb széles és amely több mérföldnyi távolságról is jól látható. A munka több hetet vett igénybe.

Southportban a koronázás alkalmából monstrekerékpárversenyt rendeznek, amelyen ötezer férfi s nő vesz majd részt.

A skót hazafias társaság koronázási érmet készített, amelynek egyik oldalán a király és királyné arcképe lesz látható, míg a másik oldalán az a felirás

falevelet s jóllakik ettől is, mert az egyetlen gondja, hogy a párjánál lehessen reggel, délelőtt és este. Harmineves koromban nagyon szerettem az asszonyokat, éppen úgy, ahogy egy szép, fehér cicát szeret az ember. A cicá is megcsalja az embert s egy őrizetlen pillanatban karmol. A hasonlat tehát elég jó. Míkor jól összekarmolástak, észrevettem, hogy egyik sem szeretett engem önmagamért, hanem mindegyik önmagáért szeretett. Ennélfogva otthagytam s ezután én is csak akkor szerettem őket, ha önmagamért kellett egy kissé szeretkezem. Ez az egész. A nagy problema, amelyen maguk olyan nagyon török a fejüket.

Egy pereig hallgatótt, aztán folytatta:

— A vagyonnal így voltam: Egy milliomos barátom rám bízta egyik birtokának gondozását. A birtokon gyönyörű villa is volt, szép rózsakerttel. A rózsafákon azonban sok volt a hernyó, a hernyót pusztítani kellett, a kertet öntözni, az öntözéshez a városi kut vizére volt szükségem. Így kerültem össze a városi mérnökkel és a hatóságokkal. Tudja, hogy mi az a hatóság? Azt nem tudhatja. Reggeltől estig zaklattak. A nyakamra jártak, kineztek, elkészítették az életemet, amíg utoljára is meguntam a dolgot s megirtam a barátomnak, hogy süsse meg a kertjét, a házat.

Igy estem el az állásomtól s így maradtam szegény ember...

Az öreg esőndösen hajtotta el a kezével a szivarfüstöt s hirtelen, mintha düh támadna a lelkében, hangosan folytatta:

— És most jön a szegényfejezet. Az ember! Az emberrel tudniillik így vagyok: A népszínház-utcaban akkor még kis gőzmozdony járt. Ebéd előtt arra sétáltam. Egyszer csak látom, hogy a lokomotív nagy dübörögve jön. A fűtő tüzel, a kazánban piroslik a parázs. A sineken egy-embert látok, aki nem veszi észre a gép kö-

zeledését. Mérnökletemre tudtam, hogy ez a kis gép, melynek egyméteres átmérőjű kereke van, egyetlen fordulásra eléri s agyontiporja azt az embert. Az a gondolat villan meg az agyamban, hogy ez az ember, ha eltíporja a gép, ott fog feküdni a következő. Kilocezen az agyveleje, a gymora s a szive. Borzasztó látvány lesz s vége az ebédemnek. Beesültemre mondom, hogy tisztára egoizmus vitt rá a jócskeledetre s rákiáltottam arra az emberre:

— Marha!

Boesánatot kérek, de én nem tudtam más kiáltani. Ez a szó jött az ajkamra.

Az az ember olugrik a vonat elől, körülnéz, aztán meglát engem, hozzám jön s így szól:

— Maga mondta azt?

— En.

Erre areul ütött. A kalapom lerepült a fejemről és elgurult. Ez emberek nevettek és én elsompolyogtam. On azt mondja, hogy én nem vagyok zsentlmén, mert areul ütöttem magamat? Ez az egy areultés még most is ég az arcomon, de ha rágonolok, meg kell simogatnom azt a helyet, ahol megütöttek. Egy pofonból értemtem meg az embereket és a becsületet. Az egész világ nem más, mint egy rongyos, egyméteres kerekű, hitvány kis mozdony s akit el akar tiporni, azt ott kell hagyni a sineken, mert másképp arul üti az embert. Megtudtam, hogy skinek az életét megmentettem, szabó volt s a legtöbb ember ilyen. Ilyen snájder.

A becsület pedig nem a szivben és nem az agyban van, hanem a jobbkarjában székel az embernek. Ha az én jobbkaromat akkor fílelem s visszadonna a pofont, ma mindenki zsentlménnek tartana. Így én vagyok alul s az a szabó van felül. Ennek különben az iskola az oka. Az apám elvonta a szájától a reggeli kiflit, hogy engem tornázni taníttasson. Ha akkor nem bukfonro-

tanítottak volna, hanem arra, hogy hogyan kell visszafogni valakit, ma nemesember volnék, mert annak születtem. Tudnia kell, hogy sem apámnak, sem öregapámnak nem volt semmi baja. Egészséges ember volt s csunya betegségek nem kineztek. A vérük tehát nemesi vér volt. Az egész nemességet én rontottam el avval a pofonnal. Azóta csak arra törekszem, hogy kutyákat mentsek meg. Azok megnyalják az ember kezét. Az igaz, hogy most már a kutyákat is elrontják az emberek. Maholnap a kutyák is csaknem olyan alávalóak lesznek, mint az emberek. Ez az eset különben az én egész életem képe. Amint látja, elég utálatos. De azért szeretek élni s különösen szeretek látni. A szemem a legnagyobb kincsem. Hetven évig kellett a világon lennem, hogy megtanuljak látni s mindent úgy lássak, amint jelentkezik. S most az a veszély fenyeget, hogy megvakulhatok.

A kávéház ablaka fölött szép violaszinben látszott a reggel. A szembenfekvő házat nézte az öreg s így szól:

— Csak azokat az embereket sajnálom, akiknek gyenge a szemük. Milyen aljas színe van ennek a háznak is. Miért nem meszeltetik ezt feketére?

Elgondoltam, hogy milyen volna ez a nagy, szép város, ha csupa fekete ház volna benne, mint ahogy ez a sötétlátás ember szeretné. A reggeli világozásban irtozatoknak tűnt föl ez a gondolat. Sietve bucsuztam el az öregtől s megmondtam a nevemet. Az öreg intett a kezével s így szól:

— Nem vagyok kíváncsi. Engem is csak X-nek hívnak. Mindegy, hogy maga is kicsoda s hogy hívják. Elöttem csak egy ember, aki most siet haza, mert már öt óra van. Az óra rabszolgája. Pedig látja, milyen gyönyörű a reggel!

olvasható majd: *Első Edvárd Nagy-Britannia és a Brit Birodalom királya. — Alexandra királyné.* A skótok nem ismerik el az angol királyt VII. Edvárdnak, szerintük *Első Edvárd* királyt koronázzák meg brit királylyá.

Irországban a koronázás napját gyásznapnak tekintik. Több városban *gyászbölgöket* rognak kitűzni a gyász jeléül.

(A koronázási menet.)

London, június 23.

A 27-iki nagy koronázási menet rendjét — mint Londonból írják — már megállapították. A sorrend a következők:

A menet élén a fogatok haladnak, amelyekben a miniszterelnök és a gyarmatok képviselői ülnek. Gyarmati lovascsapatok kísérik ezeket. Ezután következnek az indiai ejedelmek, akiknek kíséretét egy hegyi-útseg és lovas-osztag képezi. Lovas- és tüzér-osztagok nyitják meg ezután a főmenetet, amelyet a király hadsegédei és pedig 11 az önkéntesek. 6 a yeomanry, 9 a milícia, 13 a rendes csapatok, 9 a tengerészet és vezérkarok részéről vezetnek, ezt követi a legfőbb parancsnokság vezérkara, a marsallok, az idegen katonai atások. az idegen ezredek küldöttségei és pedig az osztrák és magyar huszárezredé, a dán gárda-ezredé, a porosz gárdád dragonosoké és huszároké, az orosz és portugál ezredé, továbbá a király indiai hadsegédei és a királyi ház lovas tagjai, 13 négyfogatu fogatban következnek az idegen képviselők és fejedelmi vendégek. Közvetlenül a király előtt hat feketétől vont diszkocsiban foglal helyet *Ferenc Ferdinánd* és *Mihály nagyherceg-trónörökös* és az *aostai hercegi pár*. A király koronázási kocsija előtt lovagol lord *Roberts* tábornok, jobbról a *walesi herceg* és balról a *connaughti herceg*. A koronázási kocsit követi a lobogó. A menet végét az udvari szolgák és tisztek díszes csoportja képezi *Buccleuch*, *Norfolk* és *Portland* hercegek vezetése mellett.

A koronázó menetben résztvevők páratlan pompát fejtenek ki, ezuttal valószínűleg nem esekélyebbet, mint hatvanhárom évvel ezelőtt, mikor *Viktória királynőt* koronázták. Maga a királynő *huszonkét britiántól* álló diadémet viselt, amelynek értékét két millióra becsülték. Gróf *Esterházy Pál*, Ausztria-Magyarország meghatalmazottja annyira drágakövel telehintett díszmagyarban jelent meg, hogy öltözékét szintén *milliókra* becsülték. A példát különben követte a többi külföldi képviselő, a legdrágább öltözékekben és a legremekbbr fogatokon vonulván föl. Így *Sztrogonov* orosz követ kocsija 30.000 koronánál többbe került. Egy másik követ egyetlen egy napra 6000 koronáért bérelt fogatot. Szintolyan gazdag fogaton jelent meg *Soult* tábornagy, a francia követ.

Albert király temetése.

— A Budapesti Napló táviratai. —

(Királyunk Drezdában.)

Tetschen, június 23.

Az udvari vonat a megállapított program szerint pontosan ideérkezett. O felsége kiszállt és meghallgatta *Stürgkh* alezredesnek, a berlini osztrák-magyar nagykövetség katonai attaséjának jelentését. Tíz peronyi időzés után ő felsége folytatta útját.

Drezda, június 23.

Ferenc József király ma reggel 9 órakor érkezett ide. A pályaudvaron *György* király, a trónörökös és *János György* herceg üdvözölte. *György* király és a trónörökös osztrák-magyar ezrede egyenruhában jelent meg, *Ferenc József* királyon szász udánuszrezdének egyenruhája volt. A pályaudvaron volt továbbá a rapdórlőnök és a diszszolgálatra kirendelt tisztek. O felsége *György* királylyal zárt kocsiban a kastélyba hajtatott. *Ferenc József* király délelőtt tíz órakor koszorut tett *Albert* király ravatalára s azután részvételátogatást tett *György* királynál, *Karola* özvegy királynénál és a szász hercegeknél és hercegnőknél. Déliben 12 órakor ő felsége gróf *Clary* osztrák-magyar követhoz ment reggelire.

(Vilmos császár.)

Weesl, június 23.

A főpolgármester tegnapi üdvözlő beszédére adott válaszában *Vilmos* császár megköszönte a fogadást, amelyben részesítették, majd megemlékezett az elhunyt szász királyról, a nagy idők utolsó nagy hadvezéréből, a vaskereszt nagykeresztjének utolsó lovagjáról, aki közreműködött a német birodalom megalapításában. Egy neves német szív szünt meg dobogni, — mondotta egyebek között. Példaképe volt minden uralkodói erőnynek, atya hazájának és népének.

Áldásos tevékenységű, szelid uralkodó szállott vele sirba.

(Külföldi méltóságok.)

Drezda, június 23.

Ma reggel ideérkezett *Lajos* bajor herceg és *Lipót* hohenzollerni herceg és neje, akiket *György* király üdvözölt. Azután mindnyájan megvárták *Ottó* főherceget és nejét, *Mária Josefa* hercegnőt. Ideérkezett továbbá *Vilmos* urachi herceg, a génuai herceg, *Károly Tivadar* bajor herceg nejevel és *Lipót* szász-köburgi herceg. Üdvözlésükre *János György* herceg és *Matild* hercegné jelent meg a pályaudvaron. *Baltestrem* gróf, a német birodalmi gyűlés elnöke is ideérkezett.

Drezda, június 23.

A szász-meiningeni trónörökös és neje ideérkezett. A pályaudvaron a szász trónörökös fogadta őket. Ideérkeztek továbbá: A mecklenburg-schwerini nagyherceg, *Alekszej* orosz nagyherceg és egy száimi herceg.

Drezda, június 23.

Délelőtt tíz óra huszonnyolc perokor érkeztek meg a *badeni* és *oldenburgi* nagyhercegek. A pályaudvaron a trónörökös és *János György* herceg fogadta őket. A délelőtti folyamán ideérkeztek még: *Henrik* németalföldi herceg, *Gusztáv Adolf* herceg és gróf *Lanza* nagykövet.

Drezda, június 23.

Vilmos császár *Augusta Viktória* császárnéval ma este 8 órakor ideérkezett. A császári párt a király és az özvegy királyné fogadták.

(A temetés.)

Drezda, június 23.

Ma este 9 órakor ment végbe a katolikus udvari templomban *Albert* szász király ünnepes temetése. A vörös bársonnyal bevont koporsó fekete menyeztet alatt, égő kandalláberekől körülveve volt felvatalozva. Tisztek és udvari méltóságok tartották a gyászleplel. A templom fekete posztóval volt bevonva. A templom hajójában a diplomáciai kar és a gyászünnepségre ideérkezett rendkívüli követségek, továbbá a szövetségtagos tagjai, gróf *Posadowski*, mint a birodalmi kancellár képviselője, gróf *Ballestrem* a birodalomgyűlés elnöke, a szász miniszterek, allami főhivatanokok és tisztek és a szász kamara tagjai gyűltek össze. Azonkívül megjelentek ama külföldi ezredek tisztii küldöttségei, amelyeknek tulajdonosa is az elhunyt, továbbá Drezda városa és a drezdai diákok küldöttsége. Hosszu menetben, melynek élén az udvari méltóságok haladtak, jelentek meg az itt időző fejedelmi személyek, *György* király a királyi ház hercegeivel, *Ferenc József* császár és király, *Vilmos* császár, a *badeni* nagyherceg és az ideérkezett hercegek. Azután *Karola* özvegy királyné, *Augusta Viktória* császárné és a királyi ház hercegnői, akik a páholyokban foglaltak helyet. Egyidejűleg az orgona hangjai közt ünnepes menetben közeledett a papság. A kar a Misererét és a De Profundis énekelte. Brendler udvari lelkész hosszabb beszédben visszafelantást vetett az elhunyt király életére és a szokásos további szertartások után a koporsót lassan lebecsátották a sirbaltba. A kar a *Salve* Reginát énekelte, mialatt a templom előtt tüzserég és gyalogság diszlövéseket tett. Gróf *Witzthum* főudvarnagy és a kamarások, akik az elhunyt király nemes részeit magába záró urnát vitték, az udvari p'ebánossal a sirba szálltak le, ahol a főudvarnagy átadta a plébánosnak a koporsó kulcsait. Az orgona hangjai és a kar énekei között hagyták el a fejedelmi személyek a templomot.

Drezda, június 23.

Ferenc József császár és király este 10 óra 40 perokor Bécsbe, a német császári pár ugyanakkor Berlinbe utaztak.

(Amnesztia.)

Drezda, június 23.

Félhivatalosan jelentik, hogy a kormány rendeletet dolgoz ki az általános amnesztia tárgyában. Az amnesztia az országos gyász után fogják kihirdetni.

(Az özvegy királyné és a trónörökös.)

Drezda, június 23.

Hivatalosan jelentik, hogy a tartománygyűlés július elején rövid ülészakra fog egybegyűlni, hogy megszavazza az özvegy királyné és a trónörökös évjárakékat. Ugyanakkor elő fogják terjeszteni azt az államokmányt, amely a király esküjét foglalja magában.

HIREK.

Budapest, június 23.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. *Gulner* Gyula államtitkár, *Lisznyay* Tihamér műszaki tanácsossal ma este Szegedre érkezett, holnap *Tarras* községbe mennek a fűszai új átvágási munkák megtekintésére.

— *József főherceg Kis-Kun-Félegyházán.* *Kis-Kun-Félegyházáról* táviratozzák: *József* főherceg ma délután 5 órakor kíséretével ideérkezett. A város képviselőletében a polgármester üdvözlő beszédet intézett a főherceghez, aki rövid válaszában kiemelte, hogy *Kun-Félegyházához* régi emlékek fűzik. A főherceg holnap reggel szemlét tart a honvédség felett és délután Szegedre utazik.

— A turini díjlovaglóok a királynál. Bécsből jelentik, hogy a király tegnap fogadta az osztrák- és magyar tiszteket, akik résztvettek a turini díjlovaglásban. *Sachse von Rothenberg* ezredes elmondta a királynak a díjlovaglás részleteit s a király minden egyes tiszte előtt kifejezte elismerését. A tisztek — mielőtt a kihallgatási terembe léptek volna — *Bolfras* főhadsegédőtől a király nevében szép művi lovaglopálcat kaptak ajándékba, amelynek arany gombjára a király nevének kezdőbetije s *Turin 1902* van bevésvé.

— *Láng Lajos* Miskolcon. *Miskolcra* jelentik, hogy *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter ma ott átutazott. A pályaudvaron a borsodmegyei szabadlevélváltó elnöke, *Lichtenstein* József, *Zelenka* Pál evangélikus püspök, *Tarnay* Gyula alispán, *Soltész Nagy* Kálmán képviselő, a kereskedelmi kamarák elnöksége, a vasut részéről pedig *Stankovics* felügyelő és helyettes üzletvezető várt. A miniszter néhány percig elbeszélgetett a pályaudvaron megjelent urakkal. Amikor a voj nat folytatta útját, a jelenvoltak lelkesen megjelenezték a minisztert. A kereskedelmi miniszter *Stoosz-fürdőből* jött, a havá feleségét kísérte el.

— A fűző alkonyta. A közoktatásügyi miniszter az összes állami leányiskolák igazgatóságához a következő rendeletet intézte:

Minthogy a mellfűző általában árt az egészségnek, megakadályozza a test fejlődését és a szervezetnek normális funkcióját, elrendelem:

1. Az állami női közép- és ipariskolák, valamint a tanítónőképző-intézetek hallgatójainak mellfűzőt a jövőben egyáltalában nem szabad viselniük. Aki ez ellen vét, büntetéssel fog sújtani.

2. Az állami iskolák igazgatóit, valamint a magán-leányiskolák felügyelőit felelősség tesseem jelen rendeletem szigorú végrehajtása tekintetében.

Hogy busulnának a mi felsőbb leányaink, ha ezt a rendeletet *Wlassics* kultuszminiszterünk adta volna ki! Ne tessék megjedni, fiatal hölgyeim, ez a kultuszminiszteri rendelet *Bukarestben* kelt, a román kultuszminiszter adta ki és csak a román kisasszonyokra vonatkozik. És ne haragudjanak ránk, ha azt mondjuk: bár csak nálunk is ilyen dráki szabályrendelettel véget vetnének ennek a rettenetes és veszedelmes divatnak. Esztétikai szempontból is utálatos ez a pánél, amely a női formákat ronítja és meghamisítja. De higienikus szempontból még inkább kell követelni, hogy ez a veszedelmes ruhadarab kimenjen a divatból. Ártalmas az egészségnak, megakadályozza a vérkeringést, tönkretesz a test fejlődését, akadályozza a szervezet normális funkciójának, elhajtja a bordákat, szinte eltorzítja a belső szerveket stb. Persze, hiába mondjuk átkunkat a fűzőre, a fiatal hölgyek vállat vonnak és azt mondják: a mama is viselte! A fiatal lányok ugy álmódoznak az első fűzőről, mint a kamazok a kisarjadzó bajuszról. Akkor már valaki a kisasszony! Különben attól tartunk, ha még hivatalosan is megtiltanák a hölgyeknek a fűző viselését, akkor még inkább hordanák. Csak azért is.

— A martiniquei áldozatokért. A martiniqueiek felsegítésére a *Budapesti Újságírók Egyesületéhez* ma a következő adományok érkeztek: gróf *Mailáth* Gusztáv erdélyi római katolikus püspök 20 korona, *Berczik* Árpád miniszteri tanácsos 20 korona, *Törley József* és társa 50 korona, *Roth* Mór és társa fővárosi könyvnyomdaintézete 10 korona. A mai gyűjtés 100 korona. Hozzáadva a vasárnap kimutatott 4791 korona 64 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 4891 korona 64 fillér. Az adományok a Budapesti Újságírók Egyesületéhez (Kerepesi-ut 17. sz.) küldendők.

— A királyné szobrára. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy *Rothschild Julia* báróné 10.000 koronát küldött *Erzsébet* királyné volt udvarhölgyének a királyné szobrára.

— **Rapier Lujza.** Kicsiny leánykából máról holnapra nagy kisasszonyok lesznek. Egy intésre, bűvés varázsszóra. Csak egy-két tenyérnyi széles kelmén mulik a fontos változás, csak az történik, hogy az eladdig napsgárban járó apró, déleg bokákra ráborul örökre a meguntult szoknya, s uj, hivatalos korszakot kezd a leányélet. A hosszú ruha pedig csak rövidke, ismételten igazolom, alapjában nem jelent semmiféle komoly hatást. Csak folytatódik közben a hosszú ruhában az, ami a bájos kurta szoknyácska végső napjaiban is már befejeződként a nagy lánynak készülődő ifjú hölgyecskének szívébe. — a határozatlan, és edesen titokzatos álmódosás arról az eljövendő pillanatról, mikor testet öltve előbukkan a nagy tömegből az a valaki, aki dalias, jó, kedves, akivel gyönyörűség lesz meghuzódni egy pihés fészekben, nagy, szép családi boldogságra. Az élet olykor némely kurta rokokós leánygyermeknek nem engedi örömteljes izgalomnak, természetesen átmenetnek az annyira áhított hosszú ruhát. Sok apró teremtre úgy sebtiben vetik rá a kisasszonyi köntöst, s arra nem következnek álmok csendes folytatása, hanem kezdődik az igazi élet. Máról-holnapra a hosszú ruha nemcsak büszkélkedő kisasszonyt csinált, hanem asszonyt, komolyat, oltár előtt hűséget esküvőt, aminek meg kellett lenni parancsra, szülői szóra, komoly, nagy érekekből. Az élet így produkál ifjú anyósokkákat, akik — jómaguk is gyermekek s mégis viselik már gondját kicsike fiókáknak s tudniok kell a fontos hivatáshoz. Az élet aztán produkál olyan csudát is, hogy hosszú ruhát sem szabad a kicsiny gyermekleányra, hanem csak elsodorja egy viharzó szelével és eleven bábukat rak le az ölébe, életadó anyaságot ró rá, holott még a kóchaju bábút szorongatja kis szívéhez s még törvény óvja, tiltja a súlyos hivatástól. Párisban esett meg ez a csuda s a kis Rapier Lujza bálulására tudós orvosok, s a kórházi személyzet bucsut járnak az ottani klinikán. A kis Rapier Lujza híre elterjedt öt világ-részre, s egymásnak adják tudtára sokáig majd az emberek, hogy két kis gyermekeskévé áldotta meg az ég, őt, aki maga még *tíz nap múlva lesz tízéveséves.* Kicsiny leánykák az ikrek, s a hir arról is szól, hogy kis anyjukkal együtt „a körülményekhez képest jól vannak.” A párisi klinika pedig még azt is feljegyezheti egy-két hét múlva a könyveibe, hogy „az anya és gyermekei egészségesen elbocsáttak.” A kis Rapier Lujza akkor menekülhet valami csendes, magányos zugba eleven kis bábúival, hogy rá ne találjanak kíváncsi tudósok, analízis pszichológusok, akik pápaszemmel vizsgálják „egy példátlanul ifjú anyának az ő ikermagzataihoz való viselkedését és lelkiállapotának mibenlétét.” Vagy tén cirkuszosok is zaklatják, hogy bodében csináljon szerencsét az ő pici ikreivel...

— **Faragó Ödön itthon.** Faragó Ödön hazánkfia, aki évtizedek óta magas tisztséget visel Kínában, mint a kínai birodalom egyik fővámgazgatója, egyestendeli szabadságidővel hazaérkezett a fővárosba. Faragó a kínai háború ideje alatt a birodalomnak déli, csendes részén teljesített szolgálatot, és az izgalmas mégis annyira megviselték, hogy egészségének helyreállítását végett kellett hazajönnie. Faragó a nyarat Karlsbadban tölti, ősztlő igitva azonban Budapestre marad és esetleg egy-két felolvasást fog tartani.

— **Tanárok gyűlése.** Az Országos Középiskolai Tanáregyesület az idén Szabadkán tartja rendes közgyűlést. A helybizottság Schmausz Endre főispán elnökei alatt tegnap délelőtt tartotta meg a vendégek fogadására vonatkozó értekezletét. A vendégeket június 2-án fogadta a helybizottság és kétnapi szabadkai tartózkodásuk alatt a város vendégei lesznek. Tiszteletükre Palics-lördön tűzijáték, hangverseny és innepi banket lesz. Az egyesület elnöke, *Deóthy Zoltán* is ott lesz, *Négyessy László* és *Alexander Bernát* társaságában. Szegeдрől áthozzák a honvédeknek: az ünnepségekben az összes helyi testületek is részt fognak venni.

— **Makkai Zsigmond állapota.** Marostásárhelyről írják, hogy *Makkai Zsigmond*, a beteg székei képviselő állapota egyre rosszabbra fordul. Ma már a legválságosabb hírek kerültek a betegről forgalomba. A katasztrófa az orvosok véleménye szerint rendkívül gyorsan beállhat.

— **Doktorrá avatás.** *Kolozsvárott* az államtudományok tudorává avatták *Frank Mihály* vasuti mérnököt, a pápa-bánhidai vasut ellenőrt. *Frank mérnököt* 16 esztendeje van mérnöki oklevele s egyike az ország legügyesebb hídzerkesztőinek.

— **A milliós kártyavesztés.** *Bécsből* jelentik, hogy a király — hir szerint — kegyelmi uton engedte a kintasítás büntetését gróf *Potocky József*nek, *Szemer Miklósnak* és *Péchy Andornak*, amelylyel tudvalegőleg a Jockey-Clubban történt milliós kártyavesztés pörében sújtották őket.

— **Tűz az állatkertben.** Az éjszaka két órákor veszedelmes tűz támadt a városigetben. Az állatkertnek a vasuti töltés oldalán lévő kertése — valószínűleg egy mozdonyból kipattant szikrától — kigyulladt és egy jó darabon leégett. A tüzet Ós-Budavára tűzoltóság oltotta el.

— **Arany János szülőháza.** *Nagyváradról* jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az Arany János szülőházáról közölt hírek megütözték kelteket *Nagy-Szalontán*. Hiteles forrásból tudatják, hogy Arany szülőhelyét megállapítani lehetetlen, de bizonyos, hogy születése helyén nem áll istálló. Az Arany-emlék egyesület Szell Kálmán esperessel élén buzgó munkózik az Arany-relikviák megőrzésén s nem tételezhető fel, hogy ha megállapítható volna, Arany János szülőhelyét nem állapították volna eddig meg. Arany kortársai szerint legvalószínűbb, hogy a költő a mostani Vachot-utcában született.

— **A honvédeknek.** Arról igazán nem tehet senki, hogy a magyar emberben nincs meg a cseh erény: a trombitálni tudás. A honvédeknek ilyen módon bizony sok cseh legény került. Viszont, ha volna valami speciális cseh lovas katonaság, az magyar legény nélkül aligha tudna kivonulni. A pozsonyi negyedik honvédkerületi zenekar karmestere a napokban egy bécsi napilap hirdetései útján keresett trombitásokat. Ebből aztán sokan azt következtették, hogy a honvédeknek szívesebben alkalmazták a cseh és morva legényt, mint a magyart. Eltekintve attól, hogy *Fekerváry Géza* honvédelmi miniszter már a zenekarok létesítésének rendeletét adott ki, hogy a zenekarok legénységét a lehetőségig mindig magyar honpolgárokból állítsák össze, a fölmerült esetben a bécsi apróhirdetést senki okolni nem lehet, mert hisz a cseh trombitásnak ezenfelül még az a szerencsétlensége is megvan, hogy nem tud magyarul.

— **Kossuth századik születésnapja.** A Kossuth Lajos századik születésnapján rendezendő ünnepségek dolgában nagyban tolnak az előkészületek. A rendezőbizottság már a programot is megállapította. Az ünnepség a századik éviortudot napján, szeptember 19-én kora reggel kezdődik, amikor is magyar zenekarok riadóval járják be a főváros utcáit. Aznap délelőtt részvétel a székesfővárosi törvényhatósága által rendezett ünnepi istentiszteleten, majd pedig a Kossuth-mauzóleum alapkövetésén. Este kivilágítás. Másnap, szombaton este ünnepi lakomák, harmadik nap, vasárnapon pedig körmenet és országos népgyűlés lesz.

Szegeдрől jelentik: *Békési Antal* szerkesztő városi képviselőnek a Kossuth ünnepségre vonatkozó indítványát a nagybizottság a következőkben terjeszté a közgyűlés elé: Szeptember 19-én Kossuth emlékére gyűzsisztentisztelet lesz. Az istentisztelet után városi díszközgyűlés, amelyen Kossuth érdemeit jegyzőkönyvbe igitják. Azután a törvényhatóság felvonul a szoborleplezéshez, ahol a szobor átvétele fog megtörténni ünnepi beszéddel. A szobor megkoszoruzása után a törvényhatóság visszavonul a közgyűlésre és a lefolyt ünnepséget jegyzőkönyvbe igitja. A törvényhatóság ezentel minden évben megünnepli Kossuth születésnapját. A századik éviortudón az egész várost kivilágítják.

— **A pestmegyei tanfelügyelő jubileuma.** Abból az alkalomból, hogy *Tóth József* pestmegyei kir. tanfelügyelő a hivataloskodásának huszonegödik éviortudóját ünnepte, az Országos Magyar Iskola-Egyesület, amelynek a tanfelügyelő az alelnöke, gróf *Zichy Jenő* indítványára melegegnan irabon üdvözölte. Az iratot, pompás kötésbe igitálva, dr. *Tódy László* székesfővárosi főlevéltáros, az O. M. I. E. igazgatósági tagja, küldetésre élén nyújtotta át a tanfelügyelőnek.

— **Az Újságrók Egyesületéből.** A *Budapesti Újságrók Egyesületének* választmányi holnap, kedden délután 4 órákor rendkívüli ülést tart. Az ülésre a választmány tagjait ez uton hívja meg tisztelettel a titkárság.

— **Acetilén-robbanás.** A *Pécselt* működő Enderz cirkuszban a ma esti előadás előtt az acetilén-tartály felrobbant. A cirkusz elsötétedett és a megijedt közönség tömegesen tödült a kijárat felé. A cirkusz alkalmazottainak sikerült végre a közönséget megnyugtatni. A cirkusz alkalmazottaiól egy súlyosan, négy kevésbé súlyosan sérült meg.

— **Halálózás.** *Becher Jakab* volt tanítóképzőintézei tanító vasárnap 76 éves korában meghalt. Az elhunyt negyvenöt évet töltött a tanítás és nevelésügy szolgálatában s ebből huszat a budapesti izraelita tanítóképzőben; tanítványai és barátai jóságos, emberszerető szíveért mindenkor szeretettel környezték. Az elhunytban *Simonyi Zsigmond* egyetemi tanár felesége édesanyját siratja. Temetése kedden délután harmadik órákor lesz az új izraelita temető halottasházában.

Budaker Gottlieb evangélikus lelkész Besztercezen 77 éves korában ma elhunyt.

— **Letartóztatott spanyol képviselő.** *Barcelona* ból jelentik, hogy a *Canalejas* megérkezésekor tegnap nagy tüntetés támadt s a tüntetés alatt két képviselőt letartóztattak, mert a hatóságoknak ellene szegültek. A tömeget, amely több revolverlovást tett, végre a rendőrség oszlatta szét. A két képviselőt szabadon bocsátották, de kötelezniük kellett magukat, hogy még ma visszatérnek Madridba.

— **Ongyilkos megyei főpénztáros.** *Lugosról* táviratozza tudósítónk: *Krassó-Szörény* vármegye főpénztárosa, *Jakabffy Miklós*, a volt államtitkár testvére ma délben főbélte magát és rögtön meghalt. A főpénztáros a pénztárkulcsokat ma reggel lepecsételve minden irás nélkül elküldte *Isekváts* alispán-helyetteshez. Tetének okáról semmit sem tudnak. Az utolsó napokban nagyfoku idegesség és buskomorság volt rajta észlelhető, amelyet elmezavar követett és lehet, hogy ilyen állapotban követte el az öngyilkosságot. A főpénztáros sorsa iránt városszerte nagy a részvétel.

— **A kereskedelmi alkalmazottak s az országgyűlés.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete kérvényt intézett a magyar országgyűlés képviselőházához, a rokkantság és aggkor esetére való kötelező biztosítás és a teljes vasárnapi munkaszünet tárgyában. A kérvény első sorban arra hivatkozik, hogy éppen úgy mint az iparosok, a kereskedelmi alkalmazottak is igényt tarthatnak arra, hogy hatnapra keserves, testtel-lelket fárasztó munkájuk után a teljes vasárnapi munkaszünetet élvezhessék. Az 1891-ik XIII. törvényekről és az 1891-ik XIV. törvényekről megalkotott országgyűlés — így szól tovább a kérvény — nem térheti, hogy alkotását apránként esorbítva, egészen tönkretegyék. Ezért kérik első sorban a képviselőházat, hogy a kereskedelmi alkalmazottak teljes vasárnapi munkaszünetét iránt a magyar kormányt sürgősen felhívni kegyeskedjék. A kérvény ezután a kereskedelmi alkalmazottaknak aggkori biztosítását kéri. Ezt a kérelmet igen szépen és igen okosan avval indokolják a kereskedelmi alkalmazottak, hogy nem a lamizna ez az igényük, mert nem önhibák, hanem a társadalom rendje az, mely kényserítő szükségességével magával hozza, hogy egy életen át nélkülözések közepette keményen kell dolgozniuk, a nélkül, hogy rokkantság vagy aggkor esetében önmaguk és családjuk megélhetését biztosítani képesek volnának. A kérvény ezután ismereti a kereskedelmi alkalmazottak sivar helyzetét, kiemeli, hogy az alkalmazottak legnagyobb részének állása végleges életpálya s hogy a gazdasági fejlődés, az alkalmazottak számát egyre növeli. Az államnak valóságos érdeke, hogy az alkalmazottak aggkori biztosításáról gondoskodjék mert hisz ezzel tisztekr erőjét biztosítja a magyar iparnak és kereskedelemnek.

Az alapos indokolás után a kérvény arra kéri a képviselőházat, hogy hívja föl a kormányt a kereskedelmi alkalmazottaknak rokkantság és aggkor esetén való általános kötelező biztosításáról szóló törvényjavaslat beértesítésére.

— **Házasság.** *Katona Lajos*, pestmegyei főbírótokos és tartalékos huszárhadnagy jegyet váltott *Karacsonty* Ida kisasszonnyal, dr. *Karacsonty Jenő* fővárosi ügyvéd leányával.

Moré József gazdasági intéző gróf *Károlyi Lajos* tótmegyeri uradalmában, eljegyezte *Matlaskovszky Hedviget*, dr. *Matlaskovszky István* ügyvéd leányát Budapestben.

— **A columbiai főkelés magyar sebesültje.** A lapokban megjelent arra a panamai hirre vonatkozólag, hogy ott június 1-én egy *Battenberg* herceg a felkelők elleni haroban elesett, a *Budapesti Tudósító* arról értesül, hogy itt névcsere tört meg ienn és nem hercegről, hanem Kolozsvárott 1877. évben született magyar emberről van szó. Amiként ugyanis dr. *Biasini* Domokos volt országgyűlési képviselő közli, a sebesült (és nem elesett) az ő fia, aki hét évvel ezelőtt mint 17 éves technikus Amerikába ment s ott mint fiatal gépészmérnök tűzirtásznék a columbiai hadseregbe lépett be, ahol a legrovidebb idő alatt vezérkari ezredességig vitte. Uj otthonában, számolva az olasz nevek ellen irányuló ellenszenvvel, a „Batember y Biasini” nevet vette fel, a nélkül, hogy e névnek a „Battenberg” névvel való rokonhangzására gondolt volna. Innen eredhetett az, hogy mikor a Chiriqui Grande mellett ütközében megsebesült, az a hir terjedt el, hogy Battenberg herceg tragikus halálát lelte. *Biasini* Domokos tegnap fiától, Batember y Biasini ezredesét levelet kapott, amelyben fia jelenti, hogy megsebesült.

— **Az árviz.** *Lugosról* jelentik: A hetek óta tartó esőzések *Krassó-Szörény*vármegyében a vetésekben mindenféle nagy károkat okoztak. Az árviz több marosmenti községet árasztott el. A Maros árvize *Zám* községben elsodort egy nagy fűrésztelepet és magával ragadta a telepen lévő egész faanyagot, amely a *Soborsin* és *Kápolnás* községek közt lévő összekötő hidat részben megrongálta. *Halasinc* és *Valamare* községek nagyrészt víz alatt vannak. — *Sátorajja-Ujhely*ről táviratozzák: A nagy esőzések és felvidéki felhőszakadások folytán a Bodrog és Tisza rohamosan áradnak. A rétek és vetések víz alatt állanak.

— **Elisültyett kínai hajó.** *Sanghaiból* jelentik, hogy a *Kates* nevű kínai cirkálóhajón tegnap a Jangce folyón robbanás történt s a hajó elisültyedt. Két ember menekült csak meg a legénység közül, százötven tiszti és matróz odaveszett.

— **Bécsi újságírók miniszterelnöknél.** A bécsi hírlaptudósítók egyesületének elnöksége ma megjelent Koerber miniszterelnöknél, köszönetet mondott neki a sajtótörvény-javaslatban a hírlaptudósítók jogi állására vonatkozólag fölvetett intézkedésekért és azt a reményt fejezte ki, hogy a törvény életbelépése után a tudósítók újságírói hivatásuk szabad gyakorlásában nem lesznek engedélykényszerhez kötve. A miniszterelnök megnyugtató ígéretekkel tett a küldött-ségnek és biztosította legmelegebb érdeklődéséről.

— **Kinevezés.** A fővárosi adófelügyelőség egyik érdemes főosztályosát, *Békffy Géza* pénzügyi tanácsosává nevezte ki a király. A kinevezést a hivatalos lap legközelebbi számában fogja közzéadni.

— **Párbaok.** A Vay-féle kivételben tegnapelőtt *Dr. Atányi József* szolnoki királyi ügyész kardpárbaokot vitt *Dr. Kerekes Géza* szolnoki ügyvéddel. Segédok voltak az ügyész részéről *Dr. Kiss Ernő országgyűlési képviselő* és *Sealay János* takarékpénztári igazgató, az ügyvéd részéről *Dr. Schwaicz Sándor* szolnoki ügyvéd és *Seewald Mihály* kereskedő. — A párbaok a királyi ügyész megsebesülésével végződött.

*Nyitra*ról jelentik, hogy *Murkóth Gyula* alispán ma délelőtti kardpárbaokot vitt *Seress Imrével*, a *Nyitra-megyei Ellenőr* szerkesztőjével. A párbaokban mindkét fél megsebesült, az alispán az ujján, az újságíró a gyomra táján. A felek nem békültek ki. A párbaok egyik cikke, amely a *Nyitra-megyei Ellenőrben* jelent meg s amelyet az alispán magára nézve sértőnek talált és magyarázatot kért. Seress az elégtelenséget megtagadta, mire egy becsületbíróra bízta az ügyet, amely úgy döntött, hogy Seress az elégtelenséget megadni tartozik. Erre a párbaok megvívta.

— **Tanulmányi kirándulás.** A József-műgyemtem építési szakosztályának jelenleg vezetett halgatói: *Devecsis Del Vecchio Gyula*, *Földes Ede*, *Goll Elemér*, *Morandini Bálint*, *Razal József*, *Scheiber Miklós*, *Szöke J. Imre*, *Takacs László*, *Tóthi György* és *Varga Elemér* az állami utazási Osztályjalapból *Csányi Károly* műgyemtemi adjunktus építési vezetésével a *Észak-Németország* építészeti műemlékeinek megismerésére vegett tanulmányi kirándulásra indultak.

— **Árpád-ünnep Pusztaszerezen.** Azon a helyen, melyen a hét vezér vére esorgásáival keresztelte meg a magyar alkotmányt, országos szülő ünnepélyi tartanak augusztus 3-ikán Árpád emlékére. Az ünnepélyt a szegedi magyarság rendezi, Szeged polgármesterének egy leikes töredéke, mely évek óta elzárandokol augusztus első vasárnapján Pusztaszerezen, hogy lerója hálóját és kegyeletét adja az ősek szellemének. Ezek az igazán magyar érzésű polgárok állandósítani akarják most a kegyeletet, hogy a honalapító emléke az utódok figyelmének ébrentartása által fiuról-fiura szálljon. Az augusztus 3-iki ünnepély keretében tartja meg alakulását az Árpád-egyesület, melynek előkészítőbizottsága nevében *Váradyi Gyula*, *Teressényi Gyula*, *Dr. Taschler József*, *Dr. Becey Károly* és *Kovács József* most lelkes hangú felhívást adtak ki, melyből közöljük a következőket:

Óségi, hitelt érdemlő, írott nyelvmélekekből forrászó magyar nemzeti hagyomány, hogy Árpád vezér vízei Zsálon bolgár fejedelmek hadait az alpári sikon megsemmisítve, a diadalmi magyar hadvezér öszeggyűjté a különböző nemzetiségek vajdait a Körtvélytő partján (a Gyümölcsény erdő mellett) és ott 34 napig tanácskozott velük, meghívó-ván-vevény az új haza jövődjét. Itt szabta meg a törvényeket, a fejedelmek és a nemzet jogait, a bevándorlottak és a meghódítottak közl levő viszonyait, itt szervezték az igazságszolgáltatást. És azt a helyet, hol mindezeket elrendezték, a magyarok tulajdon nyelvükön Zernek neveztek, mivelhogy ott vették szerbe az ország minden dolgát. Hogy ily hatalmas jelentőséggel bír, csak annál kedvezőbb, annál rajongóbb, szeretettel övezett hazafias kegyhelyünk nekünk, magyaroknak Pusztaszerezen, Ezeréves szent föld, melynek minden rögé, minden porzeme porladó őseink maradványa, minden fűszál, minden virág azoknak könnyéből, véréből és veritékéből sarj dozt, kik nemcsak megszerezni és megtartani, de nagygyá, boldoggá és virágzóvá is tudták tenni a magyarok hazáját. A mai birtokos Pallavicini Sándor örökről hazafias áldozatkészséggel az apátság romjait és tekintélyes földterület bőségost 1896-ban a nemzet rendelkezésére, a Sándorfalvi uradalom pusztaszerei majorjának létszomszédágában, hol 1896. június 27-én helyezett el a ma már készen álló millenárius emlékmű alapkövét és ahol Csongrád vármege tartotta ugyanakkor szabad ég alatt millenárius díszközgyűlést. Az a millenárius homokköszobor, ott a pusztaszerei szent földön, nem tünteti föl méltán a nemzet nagy hálóját és kegyeletét honserző Árpád fejedelem, a hét magyar vajda legesőjének, Álmosnak fia iránt. Ugy tűnik föl, mintha tegnap azért állították volna, hogy honap már lekopasznó róla minden formát az idő. Szeged hazafias polgársága évek óta elzárandókol augusztus hó első vasárnapján Pusztaszerezen, hol isteni szolgálattal kapcsolatos hazafias ünnepély keretében áldoz Árpád, a honfoglaló fejedelem iránt tartozó és mélyen érzett kegyeletének. Ez a hazafias társaság a folyó évben időt és fáradságot nem kímélve, minden előkészülettel megtett, hogy szabályszerű országos társulatban egyesítse mindazon lelkes hazafiakat és honleányokat, kiknek szívében olthatalan lánggal ég a honalkotó Árpád fejedelem

irány és kimagasló történelmi egyénisége iránt tartozó hála és kegyelet. Az országos egyesület címe: „Pusztaszerei Árpád-Egyesület.” Székhelye: Szeged. Célja: a) A honalkotó Árpád fejedelem iránt érzett kegyelet és hála országos ébrentartása és fokozása. b) A pusztaszerei apátság romjai fölé egy emlékszerű (monumentális) Árpád-templom emelése. A „Pusztaszerei Árpád-Egyesület” 1902. augusztus 3-ikán fogja megtartani ünnepélyes alakuló közgyűlést Pusztaszerezen, hol ugyanakkor fogjuk egyházzal megáldani és elnevezni a hét magyar vezér emlékére a millenárius Árpád-szobor köré 1902. április 8-án elültetett hét gyönyörű hársfát hazafias ünnepségek keretében.

— **Szerencsétlenség az automobil-versenyen.** *Interlakomból* jelentik, hogy a reggel Bern és Interlaken között a páris-bécsi automobil-versenyen nagy szerencsétlenséget okozott egy automobil. Bernből indult el a 28-as számú motorkoosi, amelyet *Brantsen* kormányzott. Mérsékelt sebességgel ment a koosi az országút. Brantsen kívül egy nő és egy úzó ült a kocsin, amely előtt egy fuvaroskocsi ment. Brantsen automobiljával olyan közel jutott a fuvaroskocsiohoz, hogy kénytelen volt elője kerülni s a kocsisnak megadta a szabályszerű intó jelt. A fuvaros lovai a jeltől s az automobil pöfögésétől megijedtek s a kocsis kénytelen volt leszállani, hogy a lovakat ébrentartsa. Miközben a kocsis a lovakat tartotta és Brantsen szabályszerűen balra, előbbre került, azalatt a fuvaros kocsinak egy másik utasa szintén leugrott, hogy a féktelenülő lovakat lecsillapítsa, de a helyett, hogy jobbra ugrott volna le, balra ugrott s oly szerencsétlenül került az automobil alá, hogy a motor hátulsó kerekere keresztülment a fején. Az automobil utasai segítségére siettek. Kihúzták a motort alól s elvitték egy közeli házba, ahol a szerencsétlen néhány perc múlva meghalt, mielőtt orvosi segítség érkezett volna. Fején több koponyatörést constáltak.

— **Elpusztult város. Kasán oroszországi városból** jelentik, hogy tegnap a tátravárosban tűz ütött ki, mely hamarosan íjlesztő módon terjedt. Tizenkét városrészt állott egyszerre lángokban s a város nagy részét teljesen elpusztította a romboló elem. A tüzet csak ma reggelre tudták eloltani. A kár több millió forintira rug.

— **Véres buosu. Sopronból** jelentik: *Zárany* sopronmegyei községben a vasárnapj búcsun a csendőrfőőr öszszeszóalkozott a kocsmban mulató emberekkel. A perlekedésből verekedés lett s e közben egy embert megütötte a csendőrök, kettőt súlyosan és hatot könnyen megsebesítettek. Sopronból vizsgálóbizottság ment ki a községbe. A leölt hajadon, *Mútics Zsófi*, a lövés pillanatában lépett a kocsmba. A felbőszült nép a lövés után megtámadta *Kálmán József* csendőrt, *regyverét elvette, kardját összetörte és őt magát megverte.* A csendőrt a soproni szárnyparancsnokság *fogházába kísérte.* A vizsgálóbizottság a helyszínről még nem érkezett vissza.

— **A váltóhamistó földbirtokos. Miskolcra** távratoloztak: *Horváth Győzőt*, a váltóhamistással való igriczi földbirtokost ma délután Sopronból Miskolcra szállították. A vádlottat *Horváth Károly* miskolci rendőr-alkapitány és két biztos kísérte. A váltóhamistás ügyében az alkapitány délután kihallgatta *Horváth Győzőt* és elrendelte az előzetes felfüggetlét.

— **Lakásosztás. Szakberger** Zsigmond Népsszínház-utca 43. számú lakását tolvajkulccsal felnyitották és nagyobb értékű ruhámenőt eloptak. — *Lóbl* Adóll magázó Huszár-utca 4. számú lakását tolvajkulccsal felnyitották. A lakásban levő összes szekrényeket feltörték, sőt a *Wertheim-szekrényt* is kizsoltották, amelynek a kulcsát a lakásban megtalálták. 2000 koronát érő holmit vittek el. A többek között 24 személyes ezüst evőkészletet *R. S.* monogrammal, 3 ezüst tojás- és sórtartót, 4 drb. ezüst tojásévő kanalat, több ezüst kis kanalat, villát és egy ezüst levesmért kanalat. Az összes tárgyakat egy *N. K.* betűs lepedőbe kötve vittek el.

— **Rendőri hírek. Földes János** iparoslegény ma a Soroksári-utca 58. számú lakásán botpuskájából egy régi töltényt akart kilőni. A puska azonban visszafelé sült el s a gojós a szerencsétlen embernek kilőtte a jobb szemét. A Rókusban ápolják. — Tegnap este a bomba-téri kikötőből egy ismeretlen férfi a Dunába ugrott és elmerült a hullámokban. — *Szabó Teréz* 17 éves cseledeleány *Köfver Lajos*-utca 32. számú lakásán marclugtot írott. A mentők a Rókusba vittek. — *Masura* István népszámszó Szonyi-utca 62. számú lakásán marcluggot megmérgezte magát. Elvetéses belsei sérüléseivel a Rókusban ápolják.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hirmondó. Nyolc órakor megszólal a Hirmondó *riadója*, s ki megzólva otthonról, pompás cigányzenéket hallhatnak az abnormen egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kévéházból közvetíti a Telefon Hirmondó. B. zenévitelt azonban megszakított szünet 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tözdeszárásokat olvasztja fel a beszélő újság és fél 10-10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvasása van napirendi.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12
Kiadóhivatal 54-39

Forgách grófot kigolyózták.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 23.

A Nemzeti Kaszinó választmánya kinos ügyben hozott ma határozatot. Gróf *Forgách Antal*, a balassagyarmati kerület országgyűlési képviselője felett itélkezett s a grófot kigolyózták a kaszinó tagjai közül. Hetek óta húzódik már ez a kinos affér s a kaszinó választmánya is több ízben foglalkozott vele, azonban csak ma kerülhetett sor a határozatvételre.

Az ügy tulajdonképpen onnan ered, hogy gróf *Berehtold* Miklós azzal vádolta gróf *Forgách Antalt*, hogy egy polgári peres ügyben hamis esküt tett a bíróság előtt. Gróf *Berehtold* Miklós ugyanis — állítása szerint — egy mulatság alkalmával száz forintot adott kölcsön gróf *Forgách Antalnak* és mikor hónapok múlva visszakérte a kölcsönadott összeget, gróf *Forgách Antal* kijelentette, hogy nem kapott soha kölcsönt gróf *Berehtoldtól*. A kölcsön ügye ezután bíróság elé került, mert gróf *Berehtold* beperelte gróf *Forgáchot* a száz forintért. A perben gróf *Forgách* esküt tett arra, hogy nem kapott kölcsön száz forintot gróf *Berehtoldtól* és a bíróság az eskü alapján elutasította gróf *Berehtold* keresetét. Gróf *Berehtold* Miklós ekkor *Forgách* ellen, aki tartalékos tiszt, feljelentést tett a katonaságnál. A nyitrai tisztikar becsületbírósága tárgyalta az esetet és felmentette gróf *Forgáchot* a vád alól. Gróf *Berehtold* erre a Nemzeti Kaszinóhoz fordult, amelynek gróf *Forgách* tagja volt és bár *Jeszenszky* és *Simonyi* Dénessel együtt kigolyózási indítványt adott be gróf *Forgách* ellen.

Időközben azután az iörént, hogy gróf *Forgách Antal* családja tanácsára bejelentette kilépését a Nemzeti Kaszinóból, az Országos Kaszinóból és a Park-Klubból. Az Országos Kaszinó és a Park-Klub elodagatták a kilépést, a Nemzeti Kaszinó azonban nem, mert alapszabályai értelmében a tagság életfogytiglan tart és csak abban az ügy esetben fogadják el a lemondást, ha az illető tag csödbe kerül.

A kigolyózási indítvány megtétele után a kaszinó választmánya egy háromtagú vizsgálóbizottságot küldött ki, amelynek tagjai voltak: gróf *Andrássy* Tivadar, *Halassy Pál* és gróf *Nádasdy* Ferenc. Ez a bizottság megvizsgálta az ügyet, kihallgatta a vádlókat és ezeknek tanult. Kihallgatta többek között *Madách* balassagyarmati főjegyzőt is, aki azt mondta, hogy gróf *Forgách* egy alkalommal elismerte előtte, hogy kölcsön kapott száz forintot gróf *Berehtold* Miklóstól. A vizsgálat adatai alapján a dolog a kaszinó választmánya elé került, amelyet első alkalommal június 14-ére hívtak egybe, hogy határozzon a kigolyózási indítvány fölött. Ezen a napon azonban nem hozhatott határozatot a választmány, mert az alapszabályok értelmében az ötven választmányi tag közül legalább harmincan jelen kell lennie, hogy az ílés határozatképes legyen. Mivel azonban csak huszonhat, illetve a két elnökkel együtt huszonnyolc tag jelent meg, az ílés nem volt határozatképes. Gróf *Zselénski* Róbert elnök ezt konstataálta és felolvasta az alapszabályok 52-ik szakaszát, amely a határozatképesre vonatkozik s azután kijelentette, hogy a mai napra, június 23-ára új választmányi ílést hív egybe, amely most már, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozni fog a kigolyózási indítvány felett. Így került az ügy a mai napon a kaszinó választmánya elé.

A mai választmányi ílés délután öt órára volt egybehívva. A kitűzött időre huszonhárom választmányi tag jelent meg a Nemzeti Kaszinó tanácskozásai termében. Gróf *Festetics* Pál elnök nyitotta meg az ílést. *Illk* Mihály titkár — aki a jegyzőkönyvet vezette — felolvasta a jelenlevők névsorát. — Ott voltak: *Herceg Esterházy* Miklós, gróf *Bánffy* György, báró *Fejérváry* Géza, gróf *Czirák* Antal, *Fabinyi* Teofil, gróf *Telkey* Gyula, gróf *Esterházy* Ferenc, gróf *Esterházy* Béla, *Beöthy* Akos, *Kezser* Miklós, *Ivánka* Oszkár, *Biró* Lajos, gróf *Andrássy* Tivadar, gróf *Nádasdy* Ferenc, gróf *Bathányi* Elemér, gróf *Károlyi* Mihály, *Sándor* és *László*, gróf *Degenfeld* Imre, gróf *Bathányi* István, *Zselénski* Róbert és gróf *Széchenyi* Imre.

Miután ez konstataálták, gróf *Nádasdy* Ferenc, a kiküldött hármas-vizsgálóbizottság tagja előterjesztette a vizsgálat eredményét a gróf *Berehtold* által felhozott vádak tekintetében. A választmány tagjai nagy figyelemmel hallgatták végig a gróf előterjesztését s azután megindult a vita, amelynek során *Ivánka* Oszkár a száforintos kölcsön ügyén kívül még egyéb vádakot is hozott fel gróf *Forgách* Antal ellen és okmányokkal, adatokkal támogatta vádjait. *Ivánka* Oszkár nagyon hevesen támadta gróf *Forgáchot* az ílésen, míg mellette báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter exponálta magát nagyon. Az ílés különben — amely öt óráról negyed kilencig tartott — nagyon szajos

volt és sok viharos jelenet játszódott le közben. Az elhangzott vádak mind jegyzőkönyvbe vették s körülbelül nyolc óra volt már, amikor a szavazásra került a sor. Először azt a kérdést tette fel a választmányának gróf Festetics Pál elnök, hogy: tudomásul veszik-e gróf Forgách Antal kitérését a kaszinóból? A választmány nagy többsége a tudomásútel ellen szavazott. Ezután került sorra a kigolyozási indítvány.

A szavazás titkos volt, két urna állott az asztalon a golyók számára. Alig pár pillanattig tartott a szavazás aktusa s a szavazatok összeszámlálása után gróf Festetics Pál elnök konstata, hogy beadatott 22 szavazat. Az elnök nem szavazott. Husz választmányi tag a kigolyozás mellett szavazott és csak kettő ellene s így a kaszinó választmányára gróf Forgách Antalt kigolyozta tagjai sorából.

A határozatról nem sokkal a szavazás után levélben értesítettek gróf Forgách Antalt. A levelet egy kaszinói szolgáló küldte el gróf Forgáchnak a Zöldfa-utca 20-ik szám alatt lévő lakására. A levélben állítólag nagyon erős kifejezések foglaltatnak gróf Forgách ellen.

A tárgyalás ideje alatt természetesen nagy élénkség uralkodott a kaszinóban és környékén. A határozat iránt nagyon sokan érdeklődtek, de bizony kevés hír szivárgott ki a kaszinó falai közül a tanácskozás menetéről.

Gróf Forgách Antal este még megjelent a szabadelyi pártkörben, ahonnan vaosorázni távozott. Éjjeli tizenegy órakor ment csak haza lakására s akkor kapta meg a kaszinó választmányának levelét, amelyben tudtul adják neki a választmányának a kigolyozásra vonatkozó határozatát.

Hős vagy vértanu?

(Látogatás dr. Garnaultnál.)

— A Budapesti Napló tudósilójától. —

Páris, június 20.

Hős vagy vértanu? Ezzel a felkiáltással dicsejtik a párisi lapok dr. Garnault párisi orvost, aki a tudományos kutatás érdekében, amint azt már táviratilag jeleztem, marhából vett tuberkulózis-kulturálva oltotta be magát. Vajon a tudomány hőse lesz-e belőle, aki megoldja a régóta vajudó kérdést, avagy hosszú éveken át tartó tudomásig vár-e rá, amelyet hiába szenved végig a tudomány érdekében? Arról van szó, hogy átvihető-e a marha-tuberkulózis az emberekre, — igen vagy nem?

A párisi orvos kísérlete valóban hősi bátorságra vall és fennkölt önfeláldozást jelent és a legnagyobb érdeklődéssel határozta meg, hogy a kísérleti orvostudományok ezt a modern héroszt fölkeresem, hogy őt magát kikérdezzem merész vállalkozása felől.

Előrebocsátom, hogy Garnaultnak két elődje is volt ezen a téren, két német tudós: az egyik Pettenkofer müncheni tanár, aki kolera-bacillusokat vett magához, a nélkül, hogy szervezete kárát vallotta volna, a másik doktor Moses, weimari tanár, aki mint Garnault, marha-tuberkulózissal oltotta be magát és bele is halt.

Dr. Garnault kutató tudós és gyakorló orvos. Nagy lényűzéssel berendezett háza Páris egy előkelőbb negyedében a rue de Miromesnilben pompázik. Az orvos a legszebb iérfikorban van, magas, erőteljes termetű és finoman hajló orra, éles szürke szeme meg borotvált aroa inkább angolra vagy amerikaiakra vall, mintsem párisira. Feltűnően hasonlít Mac Kinleyre, a szerencsétlen köztársasági elnökre. Nyílt, feszélytelen szíveséggel fogadja a látogatót.

— Hogyan érzi magát, orvos ur? — volt első kérdésem.

— Kifünnön!

— Nincs láza ma?

— Egyáltalán nincs.

És most kifejtette előttünk indokait, amelyek kísérletére vezettek.

— A tavalyi londoni kongresszuson Koch tanár azt állította, hogy a marhatuberkulózis nem vihető át az emberre inficiált állatok tejének vagy húsának élvezete által. Ez ellen a teória ellen most aktíve sikra szállok. Azóta folytattam kutatásaimat, amelyeket egy legközelebb megjelenő művemben foglaltam össze; címe: Koch tanár és a marha-tuberkulózis veszedelme. Munkám betetőzése az a kísérlet, amelyet tegnap magamon végeztem. Bizonyára emlékezik, hogy már tavaly ajánlkoztam, hogy elmegyek Berlinbe, hadd végezze rajtam kísérleteit Koch tanár; így akartam bebizonyítani az ő elméletének helytelenségét. Koch nem fogadta el ajánlatomat. Elhatároztam tehát, hogy miután munkámat befejeztem, Párisban teszem meg a kísérletet. Ha sikerül a kísérlet, — vagyis, ha jelentkeznek tetesen a marha-tuberkulózis következményei, akkor kitűnik az én elméletemnek a helyessége, amely sze-

rint a marha-tuberkulózis átvihető az emberre. A betegség folyamat körülbelül a következőleg fog rajtam végbemenni: kedden egy körülbelül tizenkét négyesügmilliméternyi hólyagot idéztem elő bal alsókarom előrészen, vagy tíz centiméternyi távolságban a könyökizületől. Tegnap délelőtt aztán három kollégámmal: Baudouin, Berlerin és Demoursirre orvosokkal a La Villettei vágóhidra mentem, megmelegíteték késsel eltávolítottam a hólyagot és kisebb méretű vértömlesztést idéztem elő. Erre aztán egy tuberkulotikus marhának tüdejéből kihalítottunk egy szeletet, sterilizált mozsárban szétzúrtuk, péppé preparáltuk, végül ezt a preparátumot még vérző sebemre illesztették és bandázzsal megerősítették. Az érintkezés abszolút, intím és határozottan érezhető. Már most mint közvetlen következményt lokális tuberkulózist várok ezen a helyen és valószínűleg mint lupus fog jelentkezni a bőrfeületlen. Ha ez bekövetkezik, akkor a könyököm és a jobb hónaljamban bőrből husrészeket fogok kihalítani, hogy bacillusi tartalmuk tekintetében megvizsgáljam.

Almélkodva hallgattuk és az orvos nyugodt, szenvtelen hangon folytatta:

— Ilyen kísérletet — elkészítetted sebbe, tehát direkt a vérből — előttem még senki sem tett. Ha a vágóhídon a mészárosok véletlenül inficiáltak magukat tuberkulotikus marhák vérével, tizenkét esetben eddig átlag három halálesetet konstataitunk. Már ezek az adatok is az én elméletem igazságát hirdetik. De ha tegnap kísérletem nem sikerül és a hatás elmarad, akkor másodszor is próbát teszek. Akkor tuberkulotikus marhának tüdejéből vett bacillusokat fogok mutatójumra izületébe oltani, mint dr. Moses, weimari tanár, aki a kísérlet következtében meghalt. Hozzáteszem, hogy Koch konstata, Moses esetét és annak idején egészen más elméletet vallott. Nem tudom, hogy azóta miért változtatta meg nézetét.

— És ha ez a második kísérlet se sikerül?

— Akkor ölkérem Smith és Baumgarten tanárokat, akik Koch nézete ielő hajlanak, hogy oltsanak be tuberkulózis következtében kimúlt marhákból vett hullámméreggel, a legerősebb méreggel, mint a majmokon végzett kísérletek mutatják. Baumgarten említette a múltkor, hogy hét vagy nyolc rákebelet marhatuberkulózissal oltottak be, mert azt várták, hogy ezek a betegségek egymás ellen batnak. Ez az elmélet helytelennek bizonyult. A betegek helyi abscessusokkal menekültek meg. Ez bizonyára onnan van, hogy azokat a kísérleteket hiányosan végezték...

— Ez idő szerint mit csinál, orvos ur?

— Várok. Mert várni kell. Kísérletezési objektum vagyok! — felelt dr. Garnault — de megvan az az előnyöm, hogy magam is tudományosan megfigyelhetem magamat.

Dr. Garnault állapota ma normális volt.

H-1.

Monte-Carlo alkonya.

A monte-carlo-i bank szolgáltatásaitól több mint a fele felmondott. A bank válsága igen közel van.

I.

Monte-Carlo, Monte-Carlo,

A te híred oh de gyarló!

Csupa mende, csupa, monda

Hangzik rólád e szezonba,

Más csillag ragyog az égen,

Nem játszanak úgy, mint régen,

Eszkimó sok, kevés fóká,

Elszegényült Európa...

Üres a zseb, mint a tarló,

Monte-Carlo, Monte-Carlo!

II.

Hol az éj csupa sejtetem,

A févilág nem lesz jelen.

Hol napfény rendül a vizen,

Bankot nem sprengöl senkisé.

Hol az örök babér susog,

Nem lesznek már öngyilkosok.

Hol mindég zöldel a nyár,

Nem izgat már „Rouge et noir...”

A lényből gyász és boru lett,

Beszűnik a lázas rulett.

Az elmulás ekéje szánt

Mezőiden trente et quarantine.

Magyar mágnások otthona

Nem éled többé fel soha.

Szóval a híres, büszke bank:

— Pang!

III.

A földön minden elmuló,

Oh!

Ma, vagy holnap, de nemsokára,

A hirdetések rovatába!

Egy „Kínalát” olvasható:

„Egy kétszobás fejedelemség

Elő- és fűrdőszobával,

A keriben csatogó madárral,

Garszonoknak ajánlható,

Oh!...

Gyász eset miatt kiadó...“

N.

FŐVÁROS.

(*) Uj tanítók és tanítónők. A székesfehérváros tanácsa ma délután választotta meg az új 59 elemi iskolai tanítót és 68 tanítónőt.

Tanítókká lettek: Szűcs Jenő, Mann Nándor, Berkes Jakab, Augusztn Imre, Vincze Mihály, Rozsics Géza, Pintér Zsigmond, Csernay József, Schneider Viktor, Guthi József, Hrivnyák János, Horváth Béla, Kálmán Márton, Kardos Samu, Tóth Ferenc, Szőlősi Jenő, Szőlősy Jenő, Arany Lajos, Horváth Károly, Major István, Szántó Sámuel, Símony Lajos, Cséry József, Széll Péter, Erdős Ede, Svaroz Agost, Musz-tecz János, Sterniczky Lajos, Krebsz Ferenc, Grüber Nándor, Havas Győző, Mártonfi Géza, Windisch János, Krasznay István, Schöberl Antal, Zábolyi Gusztáv, Baumann János, Bucics János, Molnár István, Riegler Rezső, Vadász Vilmos, Erős Jenő, Dibek Oszkár, Gyulay Ferenc, Rosenberg Vilmos, Kovács Miksa, Kiebe Ferenc, Lis-sák Kálmán, Binder Ferenc, Erődy Odán, Zatykó János, Molnár Emil, Róza Károly, Pálmai Kálmán, Ujlaki Gyula, Jovicza Ignác, Lép Ernő, Roth Simon, Gábor Gyula.

Tanítónőkké lettek: Jakab Gizella, Zomor Mária, Schmidt Ilona, Skriba Emma, Schneider Margit, Gyormán Mária, Pap Ilona, Székely Hermin, Schmidt Stefánia, Uray Mária, Fráter Anna, Tobis Mária, Korbuly Augusztina, Balász Fanni, Kuscsa Mária, Drégely Dezsőné, Weinmann Katalin, Sohull Eugénia, Záborszky Ilona, Ujlaki Gizella, Timkó Blanka, Telkessi Irén, Halász Róza, Sziklai Franciska, Zöld Mária, Hegedűs Emilia, Nagy Augusztina, Schullinger Szidónia, Kóhalmi Irén, Friedrich Zeima, Zsigmondovics Irén, Engländerné Moskó Tirza, Elzner Margit, Sántha Etel, Kuscsa Mihályné, Bokor Emma, Mocsáry Ilona, Fráter Eszter, Szabó Mária, Buzogány Anna, Hein Irma, Szabó Irma, Magyar Aranka, Keeskeméthy Mária, Antalfy Anna, Czifinger Katalin, Horváth Mária, Pfeiffer Sománé, Gyertyánffy Emma, Farkasfalvi Sarolta, Edvi Ilés Zoltánné, Sántha Irén, Fáy Anna, Jenny Edit, Szurmay Irén, Merich Anna, Pnmb Jolán Frida, Stankovics Margit, Szontagh Mária, Friss Ida, Weiminger Margit, Bacsinsky Paula.

(*) A malmok liftje. Két év előtt a Molnárók és sütők malmában egy lift leszakadt. A liftet két munkás volt. Az egyik meghalt, a másik súlyosan megsebesült. Az ötödik kerületi előjáróság a szerencsétlenség után megvizsgálta a kerületben levő malmok liftjét s azt kívánta, hogy a lisztzállító lifetek úgy alakítsák át, ahogyan az építési szabályzat a személyfölvonó gépek építését megállapítja. A malmok a határozat ellen fölbebztek s fölbebzésükben igazolták, hogy az előjáróság határozatát nem hajthatják végre, mert a fölvonógép nekik iparukhoz kell s a zárt liftet nem használhatják. Az előjáróság a fölbebzést a közmunkatanáshoz terjesztette föl, amely a határozatot jóváhagyta. Az iparfelügyelő azonban a városi tanácsoshoz fordult, mint másodfokú iparhatóságához s tiltakozott az ellen, hogy a kizárólag ipartügyi dolgot az előjáróság, mint építörvényhatóság ítélje meg. A tanács meghallgatta a kereskedelmi és iparkamarát, amely ma azt válaszolta, hogy az előjáróság határozata ok nélkül zaklatja az amugy is válsággal küzdő malomiparosokat. A lift éppen olyan alkotórésze az üzemenek, mint a többi gép s az előjáróság követelését a malmok nem hajthatják végre.

(*) Tea a pálinkamérésekben. A pálinkamérők iparigazolványt kértek, hogy száraz teát is árusíthassanak. A tanács a pálinkamérők kérelmét elutasította, mert az italmérésről szóló törvény nem engedi meg, hogy a pálinkamérők áruikkal keveredhessenek. A pálinkamérők, akiknek a teaarúsítás a legfőbb keresetük, a tanács határozata ellen fölbebztek. A kereskedelmi miniszter ma tudatta a fővárosal, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértve a fölbebzést elutasította s a pálinkamérésekben a tea elárúsítását nem engedi meg.

VIDÉK.

— (Tisztújítás Temesvárott.) Temesvárról jelentik, hogy a városi tisztújítást ma délelőtt tartották meg s az egész tisztikart egyhangulag újra megválasztották. Polgármester lett dr. Tebisz Károly, főjegyző: Gerul József, tanácsosok: Róth Vilmos, Meskó Béla és Szabó Pál; főjegyző, Róza Imre: árvaszéki elnök: Stefánovics Szilárd.

— (Körut a vármegyében.) Szenicsről je'entik: Nyitramegye főispánja, Kramoltz Viktor a napokban folytatva hivatalos körútját a szenicei járásban. A főispán különösen a nemzetiségileg exponált községeket látogatta meg és mindenütt a legzsevisebb fogadtatásban részesült. A lakosság minden rétegéből biztositották őt arról, hogy a nemzetiségi mozgalmaktól tartózkodni fognak. A nemzetiségi vezető férfiak is érintkeztek a főispánnal és Fajnor ügyvéd vezetésével alatt egy tót küldöttség jelent meg a főispán előtt és arra kérte őt, hogy tekintse őket jó hazafiaknak. A főispán kijelentette válaszában, hogy testvéreinek tekintti őket, a míg ők is nem a Lajtha határain túl keresik testvéreiket.

Nagy-Ényedről táviratozzák: Szász József Alsó-Fehérmegye alispánja, hivataloskódása első félévét nagyrészt uton tölti, hogy a községek közigazgatási ügyeiről közvetlen tapasztalatokat szerezzon. Ma a kisenyedi járásba utazott egyheti körútra. Az alispán lelkesen fogadja a lakosság, a nemzetiségi vidékek lakosai is sorakoznak az alispán üdvözlők közé.

— (Pozsony város közönsége.) A helygymnáziumos Pozsony város törvényhatósági bizottságához ma leiratot intézett, amelyben megtagadta a bizottságnak az a kérelmét, hogy a városi 15 millió forint önkormányzati illetékmentes könyvtárak kibocsátása útján teremtessék elő.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Zápor próbák. Az Operaházban ma délelőtt tartották meg a záporpróbát. A hatalmas színpadról elszedték az összes díszletet és vízmentes ponyvakkal főték be. Majd trombitaszóra a fúvósok megnyitották a csapatot és egy pillanat alatt mindenféle vizsgáratok szűkelték a levegőbe és záporként hullott alá a víz. A pompásan sikerült próbát a nézőtérről többen nézték végig. A Nemzeti Színházban július 1-én déli egy órakor fogják megtartani a záporpróbát.

** Városi Nyári Színház. Ma tartották meg az első házi főpróbát Földi Mátyás *A demokrata* (Kurocz Lába Mór) című négyfelvonásos eredeti boházójából. A rendkívül kacagató bohóság szerdai bemutató-előadásra iránt széles körben példátlan érdeklődés mutatkozik s jegyeket már a második és harmadik előadásra is tömegesen jegyeznek elő. A zsejő sikerülnek ígérkező pompás boházot dalamos zenés *Barna* László karnagy szerzette. A szakaszok címei a következők: *A demokrata* boházóját, az ál-demokratát, Vihar a képviselőházban. *A demokrata* a következő szereposztásban kerül színre: Kurocz Lába Mór — Gyöngyi László, Kurocz Lába Regina — Latabárné, Kurocz Lába Nelly — Váradi J., Leonora — Csongori M., Teodora — Bellini L., Feodora — Rátótyi T., Borotva Manó — Mátrai K., Szép Jancsi — Szentes J., Szappan Náci — Gömöri J., Miss Dumau — S. Nagyné. *Czitrom* Fanny — Étsy E., Matyaderez de la Pampasz — Morvay A., Jeges — Szalai M., A Ház elnöke — Fűredi B., Oréum-igazgató — Gabányi L., Párduz — Pázmán F. Vörös — Szentmiklóssy B., Felér — Sz. Nagy J., Zöld — Juhai J., Hilda — Saághy F., Tilda — Császár S., Tilda — Hajós E. A premíere jegyek a szokásos e.övétehi helyeken kaphatók.

** Vendégvétel a Népszínházban. A Népszínházban tegnap este Lukács Sándornak régi, jeles népszínművét adták *Alpár* Irénnel, mint vendéggel Boglár Ágnes szerepében. Az ifjú vendégművésznőnek, aki jóvalóval tehetség, szép sikere volt. *Hejgy* Aranka a címszerepben ismert nagy művészetével játszott. Nagy sikere volt *Tollag*nak, akinek Veréb Jankó híres, jó szerepe.

** A Fővárosi Nyári Színház újdonsága. A *Fővárosi Nyári Színház* legközelebbi újdonságának *Lámpa az ablakban* lesz a címe. A boházot *Gavault* Paul és *Berr* Georges írták. Kiknek *X asszony* című boházata nemrég aratott nagy sikert a *Vigszínházban*. A kacagató boházójából, *Kereszényi* igazgató vezetésével ma tartották meg az első próbát. *A hercegi jéleben* című történeti korrajz, Nero császár korából kerül előadásra a hét minden estején. Az óriási sikert aratott színművet a vidéki színházgatók nagyrésze megszerzte előadásra.

** Vizsgálati előadás. Siposs Antal zeneakadémijának előkészítő osztálya szombaton délután négy órakor Thék Endre magyar zongora-gyárának Kigyóvári dísztermében előlék, ténves közönség előtt tartotta vizsgálati előadását. Különösen kiitűntek kitűnő technikáikkal s szabatos játékkal: Vassiljevich Oga és Irénke, Vágó Marcsa, Gerber nővérek, Novelly J. és Mihályfi Juliska, akik Schuberttől, Förster-től, Behtől, Chopintól játszottak egy-egy szótát; a fiók közül Weszely Sándor és Humayr testvérek mutattak szép haladást. Vizsgálat után az akadémia igazgatóságát a szülők elhalmozták elismerésükkel.

** Rossini szobra. Flórencben ma délelőtt leplezték le nagy ünnepséggel a Santa-Croce pantheonban a turini gróf és a hatóságok jelenlétében *Rossini* szobrát. A pesarói konzervatórium zenekara *Mascagni* vezetésével Rossini-nak egy kiadatlan szerzeményét adta elő. Az ünnepségen nagyszámú közönség volt jelen.

** Francia szerzők tantálmel. A párisi színpadi szerzők egyesülete közreadta kimutatását azok-ról a tantálmelokről, amelyek a francia szerzők a leoljolt színházi évadban darabjaik után kaptak. Hét szerző volt, akinek tantálmelje a százezer koronát meg-

haladta, nyolc szerző ötven és százezer, husz szerző huszezer és ötvenezer korona közt váltakozott.

** Növendékinövendék vizsgálati előadásai. A *Vigszínház* színeziskolájának növendékei vasárnap délután tartották nyilvános vizsgálati előadásukat a *Vigszínház* színpadán ifj. *Bokor Józsefnek Gyerek-asszony* című népszínművében *Rózsaszéki* tanár vezetésével. A jeles iskola gondos művészi vezetése a népszínmű szokatlan keretében is valamennyi növendéknek meglátást. Tehetségek révén kiitűntek *Komáromy Gizella, Makróczy Levente, Sipos Zoltán, Balog Erzsébet és Rádai Lili*. Jól iskolázott talentumok *Herceg Vilmos, Szobor Ernő, Gelleri Gizella és Szigeti József*. A népszínmű énekrészeit *Kun László, a Vigszínház* jeles karmestere tanította be.

** Zsidó operatársulat a Magyar Színházban. A *Magyar Színház*nak az évad berekesztése előtt valószínűleg még egy érdekes különlegessége lesz, — egy zsidó operai társulat, mely már pénteken kezdené meg vendégjátékát és öt estét áll lép fel. A társulat, mely most tért vissza *New-Yorkból*, ahol nagy sikerei voltak. huszonhat tagból áll s mint mondják lényesséhangu tenoristája és primadonnája van.

** Színeziskolai vizsga. Rákosi Szidi színeziskolájának évszázó vizsgálata e héten kedden, szerdán és csütörtökön lesz az intézet helyiségében. Kedden délután 3 órakor irodalmi tanulmányok, tanár: Tóth Rezső; szerdán délután 3 órakor szavazás és drámai játékgyakorlat, tanár: Rákosi Szidi; csütörtökön délelőtt 10 órakor ének-, énekgyakorlat, tanár: Szabados Béla és Bokor József.

** Hangverseny Kecskeméten. Sikerült nyári hangversenyt rendezett vasárnap a kecskeméti izraelita négyzet. A hangversenyt *Molnár Ferenc* felolvasása nyitotta meg, amely után *Ambrus Zoltán* énekében gyönyörködött a közönség. *Ambrus Zoltán*é, akit a kecskemétiek valóságos ünnepelték. *Faustból*, a *Bohéme*kéből és *Carmen*ből énekelt dalokat s minden dal után kitűnő lelkesedéssel adózott a publikum csodálatosan tiszta, meleg hangjának és briliáns ének-tudásának. A művésznő néhány magyar népdallal töltötte meg műsorát. *Felér Sárka* kitűnő zongorajátéka után, mely méltó tetszést aratott, *Erdős Renée* olvasta fel néhány versét. A közönségnek most volt először alkalma szemlélő-szembe látni a kiváló tehetségű költőnőt s mi, akik verset közele alkalmazva tudtuk, mily nagy hatással van *Erdős Renée* poézise a magyar publikumra, most egy előlék közönség lételetében láttuk szentesítő föltéveszünket. Mindenik versét íretikus tetszéssel fogadták. — A hangversenyt, melynek rendezése dr. *Fodor Jenő*né izetés díeserte, vidám táncmuláság követte.

** Ibsenről. Egy német újság *krisztianai* levelezője érdekes dolgokat ír *Ibsen* Henrikről. A norvég drámaíródalom agg óriásáról. A norvég drámaíró hosszu és nehéz betegségét, ír a levelező, úgy lehet tekinteni, mint amely végleg elmul. Néhány hónappal ezelőtt a nagy drámaíró környezetében mindenki meg volt győződve róla, hogy *Ibsen* nem éli túl a tavaszt és a norvég sajtóban most fel-felmerül a híre annak, hogy *Ibsen* — új darabon dolgozik. Ha ez a hír inkább az illető újságok ohajtását fejezi ki, mint a tényleges valóságot, mégis ördöndesen jellemző a költő állapotára nézve. *Ibsen* délelőttünként a háza kertjében sétál, miközben, természetesen, nem nélkülözheti a botot, déltában hosszabb sétakocsizást tesz a szabadban, délután pedig a levelezéseit végzi és megszámlálhatatlan sok sjsággal olvassa, ami nélkülözhetetlen szokása. Rendkívül nagy érdeklődéssel kíséri darabjainak párisi előadásait. Barátai és orvosi ösztökéik, hogy valamely förtődbe menjen, amit az agg drámaíró nem akar megeselekedni; különösen a tömeg kíváncsisága az, ami visszatartja a förtőlől. Betegsége óta *Ibsen* a személyes érintkezésben még tartózkodóbbá lett és legzsevisebben kerül a emberekkel való érintkezést és a szórakozást. A közt a kevés ember közt, akivel érintkezik, az első helyet *Grig*, a *Peer Gynt* zeneszerzője, foglalja el.

** Az olvasóbizottság visszaállítása. Emlékezetes az a szenvedélyes háború, mely a párisi *Théâtre Français* igazgatója, *Jules Claretie*, és *Molière* házának művészgárdája közt a feloszlattat olvasóbizottság miatt hónapokon keresztül folyt. A *Théâtre Français* tagjai sztrájkjal tenyegedőztek, deputációban jártak a minisztereknél, de semmi sem használt, kénytelenek voltak beletörődni a megváltozhatatlanba: az olvasóbizottság, mely a darabok előadásának sorsa fölött határozott, oda volt. Egy rövidke párisi távirat most azt jelenti, hogy *Claretie* igazgató kijelentette a *Théâtre Français* tagjai előtt, hogy szándékában van az új szépművészeti miniszter előtt az olvasóbizottság visszaállítását javaslatba hozni. A legzsebb azonban a dologban, hogy a művészek, akik néhány hónappal ezelőtt életré-halálra harcoltak az olvasóbizottság megmentéséért, a hirt nem valami nagy lekesedéssel fogadták. Az új olvasóbizottság azonban a jövőben csakis a szerzők jelenlétében fogja üléseit tartani.

** Newyorki színházak. Az amerikai színházaknak a leoljolt színházi évadban pompás dolguk volt. A *Theatrical Syndicate* elnöke, *Mr. Haymann*, akit színházstatistikai dolgokban szakértőnek ismernek el, *szemléltető* koronára becslíti az amerikai színházak ez évadbeli bevételét. Ebből a rengeteg összesség *New-Yorkra* egymagára hatvan millió korona esik. *New-York*nak negyven színház van s olyan anyagi sikert már évek óta nem bírtak felmutatni, mint az idén. Tizen-

egy nagy színház egyetlenegy darabbal húzta ki az egész évadot, tizenhat színháznak két-három darab kellett csupán az évad betöltésére.

** Az Uránia-Színház beszámolója. A tudomány népszerűsítésének munkájában harmadik évét töltötte be az Uránia magyar tudományos színház. A színház fokozottan magyar nemzeti irányban dolgozott az elmúlt évben. A magyaros irányt kivált négy darab képviselte: A hadsereg, A sport, A budapesti élet és A magyar lant. A most bevégeződött színházi év teljes tíz hónapig tartott. Összesen 296 esti, 51 délutáni és 100 iskolai előadást tartott a színház. Ezen a 447 előadásán 25 új és régi darabot mutattak be és emellett alkalmat adtak miss *Duncannak*, hogy a régi görög világot illusztráló tancóat bemutathassa Budapesten. A 25 mű közül 10 új darab, 8 az előbbi évek műsorából való, 3 irodalmi est, 3 darabban a bécsi Uránia vendégzerepelt és 1 előadást *Bertrand Arika*-utazó tartott. A darab 10 új darab 881 előadást ért meg, a 8 régi darab 80-at és a többi vendégzerepelt mindössze csak 36 estét vet igénybe. A színrre került új darabok előadási száma szerint így következnek: *Monte-Karló* 66 előadással, A hadsereg 54, A sport 39, Nápoly 24, Róma 22, A magyar lant 21, A szultán birodalma 16, A budapesti élet 13, Az atriakai utazás 4 és Az állatok világa, mely az iskoláknak 13-szor adatott, 3 estét kerül színrre. A színrre került régi darabok sora ez: A Tanc 27, A föld körül 17, Spanyolország 3, Amerika 3 és A XIX. század és Velence 1—1 előadás. A tíz új darab egytől-egyig eredeti magyar termék. A sport A magyar lant és a budapesti élet, mely négy darab 124 előadást töltött be; az idegen tárgyak pedig 135 előadást. Az új darabok közül föld-és néprajzi vonatkozásúak: *Monte Karló*, Nápoly, Róma, A szultán birodalma és A budapesti élet; történelmi: Róma, A magyar lant, A hadsereg és A sport; művészetiek: A magyar lant, Róma és Nápoly; természetudományiak: *Az állatok világa*; irányművek: A hadsereg, A sport és A budapesti élet.

** Schall und Rauch. A *Fővárosi Orfeumban* vendégzerepelt berlini színésztársaság, amely estenként telt ház előtt játszik, holnap, kedden két új darabot illeszt műsorába. Az egyik *Max Dreyer: Szerelemi álmok* című darabja, a másik darab címe *Szép lelkék*, szerzője *Felix Salten*. Berlinben óriási sikere volt mindkét darabnak. A *Schall und Rauch* eddigi műsorából itélve ez új daraboknak is bizonyára nagy sikerei lesz. A több szerepeket *Reicher Emanuel*, *Heims Elza*, *Wiese Hedvig* és *Kühne Poldi* kissaszonyok játszzák. Ez a szereposztás maga is igen élvezetes estét ígér.

** Vidéki színezet. *Szabadhegyi* Aladár, a nagy-szombati színműkerület igazgatója jó erőkből álló társulatával két hónapig *Péstepsten* tart előadást az ottani állandó színházban. Az új színezgatójánál 5 koronáért 12 belépőjegyre lehet előfizetni. Az új rendszer bevált, Kelléri útkar már eddig is több száz előadást színezett fel. *Szabadhegyi* az előadásokat június 26-án kezdi meg s társulatát a nyár folyamán a Magyar Színház több művésznének szerződésével kibővíti. — *Hatvanban* néhány nap óta *Zoltán Gyula* színezgatója jól szervezett társulata működik a közönség élénk érdeklődése mellett. Beközönségtől *Jókainak* *Keresd* a szívet című drámáját adták elő, melyben nagy sikert ért el *Kiss Árpád*, aki a honvédhadnagyságot hagyta oda a deszkákért. Aliréd szerepét *Asbótya Lili* játszotta nagy drámai erővel. A jó erőkből álló társulat kiválóbb tagjai: *Zoltán Gyuláné*, *Szűllősy Valér*, *Hévesi Mariska*, *Frank Lenke*, *Zoltán Gyula*, *Lomniczi Béla*, *Kovács Andor*, *Kovács Gyula* és *Kerekes Mihály*.

** Sarah Bernhardt új nadréserepe. *Sarah Bernhardt*, aki tudvalegőleg nagy előszeretettel táplál a nadrészerepek iránt, megint kerített magának egy darabot, amelyben ennek a passziójának hódolhat. Ezútal egy angol szerző, *Comyns Carr* juttatta a tragikus — trikolhoz *Arthur király* című verses darabjában. A darabot *Swob* fordítja franciaóra, aki a trikol-kedvelő *Sarah* számára *Hamletet* francia színpadra szabta. *Sarah Bernhardt* mindjárt a jövő szezon elején fogja magát — új trikoljában bemutatni.

** A páholy a Népszínházban. A külföldi példára tartott csere-előadások során, amelyeket a *Vigszínház* és *Népszínház* igazgatóságai rendeznek, holnapután, szerdán, a *Népszínházban* a páholy kerül színrre. Legutóbb is teit nézőtér nézte végig a *Vigszínház*nak ezt a mulatságos műsoradarabját, amelynek főszerepeit *Nikó Lina*, *Gazzi Mariska*, *Hegeátus*, *Szerepny Tolpocszay*, *Vendrey* és *Gyöző* játszzák.

MŰVÉSZET.

□ **A Nemzeti Múzeum Széchenyi-szobra.** A Nemzeti Múzeum fennállásának százszentendős jubileumára megalkottatta alapítójának, gróf Széchenyi Ferencnek szobrát és a kiviteelő *Istók János* székely szobrászt bízta meg. A fiatal szobrász az agyagmintát tegnapelőtt mutatta be a képzőművészeti tanács szakbizottságának. Az agyagminta másfél embernagyságban mutatja be az alapítót az aranygyapjas-rend öltözékében. Az álló szobor jobbáiban a Nemzeti Múzeum pecsétes alapító-levelét tartja. A bizottság tagjai: *K. Lippich Elek* osztálytanácsos, *Forster Gyula*, *Strobl*

Alajos, Teles Ede, Bezeredy Gyula, Ligeti Miklós, Tóth István, Schulek Frigyes, dr. Huszka Jenő és Alpár István megvizsgálták a mintát és a művet, mint igen sikerült művészi alkotást elmagdák. A szobrot bronzba öntik és a Nemzeti Múzeum kertjének sándor-utcai oldalán állítják föl a jelenlegi Apollo szobor helyére.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Kapuzás az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémián ma délután volt az utolsó ülés a nyári szünet előtt. Ezen az összes ülésen tisztán folyóügyeket intéztek el.

Mindenekelőtt **Nagy László** tett jelentést a rimaszombati Tompa-szobor leleplezéséről, amelyet ő képviselte az Akadémián. **Szily Kálmán** főtitkár jelentette, hogy **Thán Károly** jubileumán ő képviselte az Akadémiát, s a tudós tanárt beszédben üdvözlötte. — Bemutatta aztán **Pecz Vilmos**, **Beöthy Ákos**, **Kalcsinsky Sándor**, **Melich János**, **Széchy Károly**, **Derboux**, **Mittag-Saffler**, **Moissan** és **Jelova-Almberg** újonnan megválasztott akadémikusok köszönetét megváltásukért. — **Bodiss Jusztin** pannonhalmi tanárt az első osztály javaslatára segédtaggá választották a classica-philológiai bizottságba. A Kócsán-pályázatra a kitűzött határidőig összesen kilenc pályamunka érkezett az Akadémia titkári hivatalához. Az összes ülés bírálói: **Heinrich Gusztáv** és **Vadnay Károly** rendes és **Herczeg Ferenc** lev. tagot küldte ki. Végül bemutatta a főtitkár azokat az ajándékokat, melyeket az Akadémiához a Széchenyi múzeum és a könyvtár számára küldöttek.

○ **A Dugonics-Társaság közgyűlése.** **Szeged** irodalmi egyesülete, a **Dugonics-Társaság** vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését dr. **Lázár György** elnöke alatt. **Békefi Antal** főtitkár az irodalmi viszonyokra kiterjedő éves jelentésében beszámolt az 1901. évi tevékenységről. A jelentés után kihirdették a Dugonics András élete és működése című pályázat eredményét. A bírálók a beérkezett pályamunkát az 1000 korona jutalomra érdemesnek találták, de némi átdolgozást kívántak. A jelítség levél felbontatván, kintunt, hogy a pályanyertes munka szerzője dr. **Prónay Antal** budapesti piarista tanár. A 300 korona jutalmat a közgyűlés az igazgatótanács előterjesztésére **Tömörkény Istvánnak**, a jeles írónak a létszági rendes tagjának ítélte oda. *A jegyenek alatt* című kötete kitüntetésképpen. A jelen volt író meleg ovációkkal vették körül. Tiszteletbeli tagokká megválasztották **Magyar Gábor** piarista rendőnököt és dr. **Simonyi Zsigmond**ot. A tagsági helyek betöltése az őszi közgyűlésre maradt.

○ **Hunyadmegyel történelmi és régészeti társulat** 22-én gróf **Kunm Géza** előnöke alatt tartotta a szünidő előtt utolsó igazolóülését. **Vörösi Endre** titkár nagyérdemű felolvasást tartott Hunyad vármegye történelméről. **János király** és **Isabella királyné** korában. **Téglás Gábor** a múzeum igazgatója végül az asztalról tett érkeles jelentést és az ott gyűjtött feliratok köveket **Szirtes Henrik** tanár sikerült jénkyfelvételeiben mutatta be. **Hajdúci József** tanár a dévai várromok megkezdett javítási munkálatairól beszámolt be.

○ **Az Akadémia könyvtára.** Az országban egyik legnagyobb könyvtár a Magyar Tudományos Akadémia könyvtára. A legutóbbi statisztika kimutatás szerint a könyvtárban a rendezett tudománysszakok száma 53, ezek 63,652 munkát tartalmaznak és pedig: Bibliographia 1173, Encyklopaedia 143, Philosophia 1457, Mythologia 120, Theologia 4517, Paedagogia 1936, Széptudomány 612, Anthropologia 335, Jogtudomány 1255, Magyar jogtudomány 1595, Politika 2396, Magyar politika 1708, Történelem 5876, Magyar történelem 2952, Magyar országgtyűlések 95, Eletrajzok 2672, Földrajz 1079, Magyar földrajz 467, Térképek 927, Utazás 1229, Statisztika 719, Schematizmusok 166, Hadi tudományok 688, Régészet 1390, Eremltudomány 229, Matematika és osillagászat 1193, Természet-tudomány 183, Természet 996, Vegytan 437, Természetrajz 133, Állattan 499, Nővénytán 452, Ávány- és földtan 517, Gazdaságtan 3553, Orvostudomány 2526, Nyelvtudomány 2121, Classica philologia 745, Görög irodalom 827, Latin irodalom 894, Új latin irodalom 797, Magyar nyelvészet 542, Régi magyar irodalom 650, Magyar irodalom 4147, Germán irodalmak 1624, Francia irodalom 783, Olasz- és spanyol irodalom 258, Szlav irodalom 449, Keleti irodalom 1751, Incunabulumok 356, Akadémiák és Tudományos társulatok kiadványai 544, M. T. Akadémia kiadványai 366, Külföldi folyóiratok 201, Hazai újságok és folyóiratok 382, Bolyania 32. — Ehhez az óriási könyvtárhoz a szakkatalógus 108 kötetből és 58 cédulaközből áll. Az általános szakkatalógus 169 toktan van elhelyezve. A könyvtár olvasó termében az elmúlt évben 5799 olvasó 6928 művet használt, míg házi használatra 187 kikücsésző 1320 művet vett ki a könyvtárból.

EGYESÜLETEK

(A **Lipótvárosi Kaszinó Épület Részvénytársaság**) mai VIII. rendes közgyűlése jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóságának 1901. évről szóló jelentését s a zárszámadást. Elrendelte továbbá, hogy a 2550 K. 39 fillér nyereség-egyenleget a tartalék-alaphoz csatolják, majd megadja a visszalepő igazgatóságának és felügyelő-bizottságának a felmentvényt. Az igazgatóságba elnökké dr. **Balla Lajos**, igazgatóság tagokká pedig dr. **Herzl Izidor** és **Birnbaum Imre** választották meg.

(Az **Országos Honvédségjelző Egyesület**) ma délelőtt tartotta rendes felügyelő-bizottsági ülését a képviselőház egyik tanácstermében, bár **Bohus Zsigmond** elnöklésével. Jelen voltak: báró **Harkányi Frigyes**, báró **Podmaniczky Frigyes**, **Nedeczky István** előadó, **Déry Béla**, aki a jegyzőkönyvet vezette stb. A bizottság a június 10-ánam beérkezett segélykérvényeket vette tárgyalás alá és száznál több iromadót részesített rendkívüli segélyben. A bizottság azonban a nyári szünet alatt is folytatja működését mert az ülés felhalmozta az elnökök, hogy minden hónap végén elnökeltheti a beérkezett segélyfolyamodványokat.

(A **Magyarországi Munkások Rohkant- és Nyugdíj-Egyesületének**) központi választmánya tegnapi tartotta rendes havi ülését **Katits Antal** elnöke alatt. A jelentések szerint az egyesület a múlt hónapban 343 taggal szaporodott s tagjainak száma 18,498. Az egyesület vagyonja 632,000 korona, amely állami és székesfővárosi értékpapirokban van elhelyezve. Kérvényt adtak be a kormányhoz, hogy e közhasznú intézményt anyagilag is támogassa nemes cöljainak elérésében, hogy minél több elaggott, munkaképtelenné vált munkást menthessen meg a nyomortól. Alapítótagokul 200 koronával beléptek: **Wind István** egri műépítész, **Buzaróvics Gusztáv** (Esztergom) és **Nikolay Alajos** kőrmezőbányai bányász. Uj főközpontjára alakították **Mehalan, Szombathelyen Békés-Osában**, s ezek száma 67. Az egyesület helyisége **József-körút** 63. szám alatt van.

(A **Magántisztviselők Országos Nyugdíjjege-sület**) június 25-én este 7 órakor, saját helyiségében (VII. Kerepesi-ut 78. sz. a.) igazgatósági ülést tart.

Nyilttér.

Gyógyfürdőbe készülő betegek figyelmébe!

Ideg, nemli, vér és gyengeségi bántalmak gyökores gyógyítására első helyen ajánlható

Dr. MITZGER

a kontinens egyik legjobb gyógyhatású és legmodernebb berendezésű Electro-Medikai intézete **Budapest, VI. Teréz-körút 44. I. em.** Összes medikái villamos gyógyfürdők, tudományos vizsgyfeljárások, elektroterapia. **Kataphoresis!** **Uj gyógyimó!** Tapasztalt biztos s gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető. Prospektus és levelekre értesítést díjmentesen küld az intézet.

Saison: Május 1-től szept. végéig.

Gyógyeszközök: Alkalisus-muriatikus források, savó, sterilizált tej (szűrés táplálás), kofér, fenyő- és gyöngyinsaládok, forrasztó szűrés-kendőkészlet magán kamrákban, pneumatikus kemarék, szénasavas-, acél- és pezsgőtűzők. Hild. J. viz. gyógyintézet.

LEICHENBERG gyógyhely

Javallat: Gégébetegségek, legrés- és emésztészerri bajok, valamint vörösségnyag stb. Ellenjavallat: Aszkor.

Prospektus és felirólásítás ingyen. — Lakás és kocsik megrendelés a gyógyfürdő igazgatóságánál **Gleichenberg**.

GYOMORÉGÉS

A Rohitsi SAVANYUVIZEK

RENDSZERES HASZNÁLTATÁSA által teljesen megszűnik!

MAGYARBIKÁNTÁR

HOFFMANN JÓZSEF CSEZMÉNYEL BUDAPEST, BATHORYUTCA 8.

Minden külön értesítés helyett.

Simonyi Zsigmondné, Becher Paula szomorodott szívvel jelenti a maga s egész családja nevében, hogy felejtethetően jó és azja

Becher Jakob

nyugalmazott tanítóképző-intézeti tanító munkás és áldásos életének 75. esztendejében hossz-szavú szenvedés után 1902. június 22-én elhunyt. Betegsége alatt **Stranz Róza** Apollina onfeloldozó gondallal és kifogyhatatlan türellemmel.

Drága halottunk hült tetemét **f. hó 24-én t. u. 2^{1/2} órakor** fogjuk az **Uj Izraelita temetőben** az anyaföldnek visszaadni.

A béke anyala örkdíjék hamvai fölött!

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A méla akkord.** **Keckeméthy Győzőt**, a fővárosnak immár világhírűvé vált sikkasztóját egyre-másra érik a sulyos csapások. Tegnapelőtt hivatalosztésre ajánlotta a tiszti főügyész, ma pedig a büntető-bíróság hivatalosan megszüntette el-lene az eljárást, amiáltal határozottan oszkenhet sikkasztói nimbusza és a feledés homályába burholhat mesterműve. Félévi vizsgálat után ma hangzott el ez a méla akkord a Keckeméthy bünpereiben. A büntető-bíróság megkapó egyszerűséggel mondja ki végzésének megokolásában, hogy nem járhat el tovább a sikkasztó ellenében, mert nem tudták előállítani. A határozat, amelyet a fővárosnak is megküldöttek, így szól:

Ó felesége a király nevében! A budapesti kir. büntető törvényszék vádlatosára sikkasztás büntette miatt terhelt **Keckeméthy Győző** elleni bünygyben a kir. ügyészségnek 1902. évi 14712/kü. számú indítványa folytán következőleg végzett: Ezen bünygyben a további eljárás a távollevő terhelt előállításáig a B. P. 472. §. 4. bekezdése alapján megszüntettetik. Mivel a kir. ügyészség és sértett fél jelen végzés kapcsán értesítettek. Egyuttal a terhelt üldözése fejében fölmerült 571 korona 9 fillér bünygyi költség a B. P. 472. §. utolsó kiközése alapján terhelt ellen megállapítottatik. **Indokok:** Keckeméthy Győző terhelt ellen a nyomozó levél kibocsátatott s a B. P. 472. §-ában körülírt eljárást a vizsgálobíró bejezte. A nyomozó-levél eredményre nem vezetett, miért is a jelen ügyben a további eljárást terheltnek a bíróság elő való állításáig a fenthivatkozott szakokcs alapján a kir. ügyész indítvány értelmében megszüntetni kellett. **Budapestben**, a budapesti kir. büntetőtörvényszék vádlatosának 1902. évi június 17-ikén tartott üléséből. **Czárán s. k.**, a vádlatos elnöke.

§§ **Egy tanuvallomás következményei.** A múlt év május hónapjában egyik járásbírósgé tanuként hallgatta ki **Eötvös Károly** országgyűlési képviselőt abban a pörben, amelyet **Weber Ede** keckeméthy föld-birtokos indított **Eötvös Bálint** ellen egy kölcsönkért széna-prés árának megtérítése végett. Amikor **Eötvös Károly** megtelelt a hozzáintéztet kérdésekre s vallomásra az esküt is letette, az utcan **Weber Ede** föl-peres sulyos becsületsértő kijejezések kíséretében az-zal gyanusította, hogy hamisan esküdött. **Eötvös** ezért az inzulustér a büntető járásbírósgánál keresett elégtételt. A megtartott tárgyaláson a járásbíró el is ítélte **Webert** raga mazás vétségéért **készás korona 16- és hatvan korona** mellékpézbüntetésre. Az elítelt föllebbezése folytán fölkerült az ügy a törvényszékhez, amelynek föllebbviteli tanácsa ma délelőtt **Fekete** bíró elnöklésé s dr. **Sárkány** bíró előadásá alapján meg-erősítette az elsőbírósgé által kiszabott büntetést. **Weber** a másodikloku ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

§§ **A wrescheni elítéltek.** A **Posener Tagblatt** jelenti **Gnesenből:** A büntetőtörvények **Kaportczik Erzsébet** eszmadianét lázadás és a wrescheni tanítók megsértése miatt **tizhavi fogságra**, **Katisehuske** Leo asztaloslegényi lázadás miatt **egyévi és kéthavi fogságra**, **Wischniewski** Sándor eszmadia-inast sulyos kihágás miatt háromheti elzárásra ítélte. A két előbbit azonnal letartóztatták.

SPORT.

•• **Díjlővészet.** A budapesti polgári lövész-egyesület által 1902. június 22-én megtartott díjlővészetben a következő céllővők nyertek díjakat:

A 225-300 m. táv. mezzi céltáblán: **Grawatsch Tivadar**, **Wirth Károly**, dr. **Schütze József**, **Jellenek Antal**, **Focht Márton**, **Iovag Arlow Gusztáv**, **Ráthonyi Zoltán**. A 225-300 m. táv. mezzi céltáblán középlövészekre: **Wirth Károly**, **Ráthonyi Zoltán**, **Iovag Arlow Gusztáv**, **Focht Márton**, **Grawatsch Tivadar**. A pisztolycéltáblán: **Wirth Károly**, **Jellenek Antal**, **Kotschy Erich**, **Grawatsch Tivadar**, **Iovag Arlow Gusztáv**, **Gersich Károly**, **Járitz András**. A lövőcéltáblán középlövészekre: **Iovag Arlow Gusztáv**, **Jellenek Antal**, **Wirth Károly**, **Grawatsch Tivadar**, **Járitz András**, **Kormos Gyula**, **Gersich Károly**. A vadász-céltáblán: **Kotschy Erich**, **Wirth Károly**, **Jellenek Antal**, **Ráthonyi Zoltán**, **Gersich Károly**, **Focht Márton**, **Haas N.**

TÁVIRATOK.

Bécs, június 23. **Eulenburg** herceg német nagy-követ, aki karlsbadi furdözése alatt megbetegedett, orvosi kezelés céljából Berlinbe utazott.

Rosenbach, június 23. Ma délelőtt tette le a karinthiai tartomány elnök nagy közönség jelenlétében a **Karavanka-alagut** északi oldalán az első falgyűrűi alapkövét.

nének, hogy bírja lemondásra atyját, Viktor Emánuel olasz királyt. A királyné végre megokolta a zaklatást, panaszt tett IX. Piusnál, mire a pápa visszahívta türelmeden nunciusát. De Oreglia bíboros nemcsak a Quirinát nem szereti, hanem a Vatikánt sem, vaghis inkább XIII. Leo pápát. Mikor Peció Joachim bíboros pápának választották, Oreglia több ízben feltűnő keserűséggel nyilatkozott róla és azóta is cenzori szigorúsággal figyeli és bírálja a pápa minden szavát és tettét. XIII. Leo pápa jól ismeri bíborosának ezt a hozzá való hajlandóságát és gyakran eltréfálkozik rajta. A három bíboroson kívül a legkevésbé eshetőséggel Rampolla bíboros nézhet a pápaválasztás elé. A Szent Kollégium az ő megválasztásában XIII. Leo régiméjének folytatását látja, mert Rampolla és XIII. Leo egyazon személyt képviselik.

† **A jószágos oszász.** A német császár mindenképpen boldoggá és elégedetté akarja tenni népét. Nem is szólva sokféle nagy államtól cselekedetéről, az itt következő apróság bizonyára e jó szándékáról tanuskodik. A császárnak legutóbbi utazása alkalmával a kréfeldi fiatal polgárlányok bokréttákkal kedveskedtek. A császár azt kérdezte a lányoktól, hogy táncolnak-e a hétnek mind a hét napján és hozzátette, hogy azt kívánja, hogy minden leány csinos hadnagyt kapjon férjül.

— Sajnos, annyi hadnagy nincsen a mi községünkben — mondták a leányok.

— Ha csak az a baj, — mondta kacagva a császár — azon könnyen segíthetünk. Majd küldök néhányat önöknek!

† **A könyvek bolondja.** Adolphe Brisson a *Templon* beszámoló a Párisban megnyitott könyvtárlakiallástól, amelyen Henri Davignon, az ismeretes könyvgyűjtővel találkoztán, érdekes dolgokat mondott el neki szenvedélyes könyvgyűjtőkről. Megemlékezett többek között egy P. nevű nyolcvanötödös úrról, aki annyira bolondja volt a könyveknek, hogy elvette a cselédjét, csak hogy ritka könyveket a birtokába jusson. Erre a cselédlányra magára is ráragadt a könyvgyűjtő szenvedély a gazdájáról s egy napon a piacról egy csomó könyvet hozott. Neki csak néhány fillérjebe került ez a könyvvásár, de P. megtalálta benne a „Heptameron” első kiadását 1559-ből, vörös marokin kötésben. Oszász orinot akart adni a lánynak a ritka könyvéért, de mivel előzőleg vizsgálatlan-ságból kimondotta, hogy a könyv öt ezer forintot is ér, a cselédlány hallani sem akart az üzletről. Mít tehetett egyebet, feleségül vette a cselédjét, aki egyébként már régen meghalt, úgy hogy P. most már kizárólagos tulajdonosa a híres könyvnek.

† **Az angol trón.** Az új angol trón Párisban készült. Mielőtt elküldték Londonba, kipróbálták. Delmas ur, aki készítette, egy a Rue des Martyrs-on levő butorkereskedőhöz vitette s kérdezte, hol kap egy kétszáz kilogrammos embert. Keresgélt, amíg Baduel szentatort fedezte föl, aki méltán lehetne a százkilósok klubjának elnöke, oly nagyok testének arányai. Baduel Cantol departement-t képviseli a francia főrendiházban. Örömmel egyezett bele, hogy kipróbálja az angol trón erősségét. S Baduel elfoglalta VII. Edvárd angol király trónját, teljes féldrágát ült benne, ezenközben beszélgetett s a trón nem tört össze.

† **Öszinteség.** Gruithusen, XII. Károly kegyence, egy napon bemutatott egy ötven ezer tallérről szóló számlát, amely így szólt: *Ittezer* tallér Fe'ségged parancsára a svédeknek és janicsároknak; *nyegven ezer* tallérnak magam hágtam a nyakára.

— Ez az öszinteség tetszik és imponál nekem — mondotta a király és helyben hagyta a számlát.

† **A st.-pauli sötétség.** Az észak-amerikai Egyesült-Államok St. Paul városának elektromos világítását a múlt nyáron különös zavar érte. Az ottani vidéken június-július hónapban helylyknyi hosszú, halaványzöld színű rovarok óriási rajokban tűnnek fel, úgy mint nálunk a tiszavirág. Shad-flynek, alozalyéknak nevezik ottan, mert megjelenésük a vándor alózhaj vándorlásával esik össze. Az Európában is nagy tömegekben megjelenő Ephemera vulgata s Palingenia horaria fajokkal rokon rovar hazájából, a tolyamok partjairól s a moosaras mély sikokról milliárd számra az elektromosan világított városok felé rajzik s az ivlámpákat körülrepeseli. St. Paul városa elektromos áramát negyvenhárom kilométernyi távolságból, Wisconsinban az Apple River-től mellett fekvő telepről kapja. A huszonöt ezer „volt” erősségű áram a St. Croix folyót vasuti hidon át keresztezi. A hat vezető drót tartó olyan vízszintes tölglyagerendák, amelyek a hidhoz erősítésük pontjától számítva körülbelül öt méternyire kiállanak. Az egyes

vezetékek egymástól negyvenöt centiméternyire vannak elhelyezve, magasságuk a gerenda felszíne felett harminc centiméter. Egy este, úgy nyolc óra tájban, a transzformátorok, amelyek a huszonöt ezer voltnyi forgó áramot alacsony feszültségű egyenlő árammá változtatják, akadozni kezdtek úgy, hogy szabálytalan járások az áramfelszabón is érezhető volt s a gépészmezők csakhamar észrevette, hogy a vasuti hidon gyantás villámlás és szikrázás látható. Erre a gépek járását megszüntette, mire St.-Paulban általános sötétség állt be. A vasuti hidhoz küldött emberek osodálkozva látták, hogy a vezetékek semmi baja sincsen, de amint az áramot újra megindították, rögtön megjelent a rejtvény. A gerendákon a vezető drótok között ugyanis a rovarok akkora tömegekben telepedtek le, hogy az áramot rövidre zárták s az rajtuk áthaladván, felpörkölte őket. De a félvillanó fény új rajokat csalt oda, melyek ugyanok addig torlódtak össze a gerendákon, míg ismét elektromos uton megétek. A transzformátorok járása minden ilyen rövidre zárásakor megzavarodott s a világítás St. Paulban meg-megrezgett. Végre is egy embert kellett a hidra állítani, aki hosszú farudal fel-elzavarta a rovarokat onnan, ahová már túlságosan sűrű rajokban telepedtek.

† **A repülőgépről.** Santos-Dumont a North American Reviewben érdekes cikket írt a repülőgépről. A híres léghajós arról értekezik, hogy a léghajó vagy a repülőgép lesz-e a jövő századok közlekedő eszköze. A repülőgép ugyanis olyan masina, amelyet csupán motorikus erő hajt, a léghajón ellenben a kormányzásra és a hajásra szolgáló gépen kívül ballon is van. Santos nem feltétlen híve a repülőgépnek, s a madarak repülésével okolja meg véleményét. A madarak csoportozata, melyben levegő van velő helyett, oly készülék, mely szintén hozzájárul a test-súly ellensúlyához s a madarat szinte léghajóhoz teszi hasonlóvá. A léghajó a legtekélyesebb repülőgéppel szemben is megállja helyét a teherviselőképesség tekintetében. Kisebb távolságokon, például Dover és Calais között a repülőgép nagyon alkalmas, ellenben nagy távolságokon, a háború és a kereskedelem céljaira a léghajó használható. Santos-Dumont azt hiszi, hogy ezer utas számára is készíthet léghajót, mely a Havre és New-York közötti utat két nap alatt teszi meg.

† **Egy Romulus korabeli sir.** Rómában a Forum Romanumon végeztet ásátaloknál a Fauszina-templom közelében egy sirra találtak, amely egy Romulus korabeli római ember csontváznak részei foglalja magában. Ez a felderítés állítólag képessé fogja tenni a tudományt, hogy az antropologiai tanulmányokat a legősibb római korig kiterjessze.

† **A klakk lenézése.** Benjamin Constant, a nemrég meghalt híres francia festő egy barátjával Marokkóban Tez város környékén időzött. A szultán, akinek a két festő jelenlétét tudtára adták, nagyon érdeklődött irántuk és meghívta őket udvarához. A művészek nagy zavarban voltak, nem tudták, milyen öltözetben illik a keleti nagyur színe előtt megjelenni. Mint európai gavalérok első sorban frakkra, klakkra és fehér nyakkendőre gondoltak. Eszükbe sem jutott, hogy a mókrok irtóznak a fekete színtől. Fel is öltöztek és a palota felé tartottak. De az utca népe csakhamar felvilágosította őket utójokban. Constantnak erre nagyszerű ötlete támadt. Levette fejéről a klakk-kalapot, összelapította és egyenesen a gyönyörűk felé indult. Mikor egészen közelükbe ért, hirtelen megnyomta a rugót az orrok előtt és a klakk nagy zajjal lepatlant. A muzulmán csöcseléket ez úgy meghökkentette, hogy azt hitték, valami pokolgéppel van dolguk és a szélrózsa minden irányában szétfutottak. Az uralkodó is érdeklődött az ördögös masina iránt és közelből akarta a csodakalapot látni. A festő megismételte előtte az előbbi kísérletet, mire a szultán nagy bölcsen a következőket mondta:

— Ha száz évig élnék az önök országában és teljesen hozzászoknék az önök viseletéhez és életmódjához, sohasem egyezném bele, hogy ezt a borzasztó masinát, mely a rabló madarakat is képes elriasztani, a fejemre tegyem.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A bosnyák kölcsön. Bosznia és Herzegovina országok kormányzata elhatározta, hogy a Boszniában és Herzegovinában törvényeszerűleg jogatanosítandó vasútépítéshez szükségelt pénzbeszerzés céljára 78 millió korona összegűt. 4½%-os koronra értékre mostantól számított 60 év alatt visszafizetendő köl-

csönt vesz fel és e végből a os. kir. osztrák és a magyar királyi kormány által egyelőre egy, a Priv. Landesbank für Bosnien und Herzegovina, a Wiener Bankverein, az Union-Bank, a Magyar Jelzálog-Hitelbank, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Deutsche Bank és a Berliner Handels- und Bank által álló csoporttal szerződést kötött, amelynek értelmében a nevezett bankok az egész kölcsönt fix átvesszik. A felsorolt szerződés intezetek mellett Budapesten meg a Magyar Leszámloló- és Pénzváltóbank és a Magyar Agrár- és Járadekbank részvénnytársaság is kiváló mértékben részesednek ezen kölcsönül.

A mivelet végrehajtásának középpontja a *Magyar Jelzálog Hitelbank*, amelynek elnöke madarasi Beck Nándor nagy szerenésével ragadta meg az iniciatívát arra, hogy a nagy arányú tranzakció tulnyomó hányadában a magyar pénzpiacra bajtáik keresztül. Ujabb bizonyága ez a magyar piac és a miveletet vezető bank nagy erőbírásának és készségének.

Gazda-kongresszus. A VI-ik országos gazda-kongresszus előkészítő bizottsága elhatározta, hogy az idei kongresszust *Poosonyban* tartja meg a mezőgazdasági országos kiállítás idején, szeptember 8., 9. és 10. napján. A kongresszus napirendjén lesznek az aktuális birtok-politikai és hiteligyi kérdések, az uszora, a ki- és bevándorlás, a közoktatás és a közigazgatás reformja, az iparfejlesztés a terményértékesítés és a gazdákat érdeklő közlekedésügyi kérdések.

A buza betegsége. A torzsgomba-buzabetegség fellépéséről és állítólagos terjedéséről a *Magyar Távirati Iroda* illetékes forrásból a következőket jelenti: Eddig mintegy tíz helyről érkezett jelentés a torzsgomba fellépéséről. A betegség a buza szárának a földben lévő részét támadja meg és a szemképződést teljesen megakasztja. A betegség nem ragályos természetű és semmi ok nem torog fenn az aggodásba avagy o'y föltévesre, mintha a buzabetegség terjedés útján tovább terjedne. A baj teljesen lokális jellegű. Ott, ahol fellépett, sem haladja felül a kár a termés 20%-át, ez is főbnyire a paraszt-földeken észlelhető, míg egyes uradalmi földeken a kár alig 5%-ot tesz. *Darányi* Ignác földmivélségi miniszter nagy figyelemmel kíséri a betegség fellépéséről beérkezett jelentéseket; eddig majdnem teljes bizonyossággal állapíthaták meg, hogy a torzsgomba fellépését a földnek minden rendszer nélkül való művelése lette lehetővé. A több éven át egymásután kalászos veteményekkel bevett területek teremtették meg a torzsgombát és ennek kiirtása csak úgy lesz lehetséges, ha a gazdák az eddigi rendszert megváltoztatva, a földnek a kellő nyugalmat megadják és a kalászos vetemény után kapásnövényekkel vetik be területeiket. A földmivélségi miniszter az aratás megkezdése előtt még egyszer szakértőket fog kiküldeni annak a megfigyelésére, hogy időközben milyen változásokon megy át a torzsgomba által megfáradott növényzet.

Az Öngedőly takaré- és hitelszövetkezet tegnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes közgyűlést *Weisz* Adolf elnöklettel. A *Posgay* Géza vezérigazgató által beterjesztett évi jelentés szerint a könnlevőségek összege 1.007.663 korona 84 fillér, az évi tiszta nyereség 51.474 korona 16 fillér, a felosztási utársulat közt 152.920 korona 07 fillér került felosztás alá, amelyből a kamatozás 8%-nak lelel meg. Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy ez az egyetlen szövetkezet, hol a kölcsönökért a tagok egyre kisebb adomatot fizetnek s a legkisebb részletekben. Az ellátandó jelentés után a különböző választásokat ejtették meg. Az igazgatóság tagjai lettek: *Weisz* Adolf nagylelőses, *Pfeiffer* Vilmos háztulajdonos, *Weisz* Jakab nagykereskedő és *Posgay* Géza ügyvezető igazgató. A közgyűlés az igazgatóságnak köszönetet szavazott és ezzel befejeződött.

Szaj- és körömfájás. Egy héttel ezelőtt *Orsován* és környékén a szaj- és körömfájás fellépését konstataáltak. A betegséget a Romániából átvett állatok hurokolták be. Tegnap *Tuffler* községben tört ki a járvány és 42 házbán 77 állaton, ma pedig 85 házbán 115 állaton állapították meg a szaj- és körömfájást. *Darányi* Ignác földmivélségi miniszter e jelentés vétele után nyomban leküldötte *Várady* Antal miniszteri biztost *Orsovára*, aki a szaj- és körömfájás állapását tényleg konstataálta s a szükséges intézkedéseket a ragályos betegség elterjedésének megállítására meglette. A *Temesmegyében* előfordult szaj- és körömfájás már teljesen megszűnt és a területenitis befejezése után az illető községekben a zárlatot megfogják szüntetni. Az eddig beérkezett jelentések szerint a határvidéki megyékben összesen tíz község van még zárlat alatt, de a betegség majdnem mind egyik községben már szűnőben van és kilátás van arra, hogy a zárlatot ezekben is mielőbb meg fogják szüntetni.

Fizetéseptelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetéseptelenségeket jelenti: *Spudera* és *Temesvári* óg *Brassó*, *Keresztes* Ede kereskedő *Budapest* (Kerepesi-ut 57.), *Badalics* Gyula kereskedő *Zágráb*, *Naschitz* Lajos kereskedő *T.-Moravica*, *Grün* Salamon kereskedő *Debrecen*, *Pittmann* János kereskedő *Neubydzw*, *Hromin* Sime kereskedő *Poljana*.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 89.— korona, áruban 89.60 korona.

Élesztő. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet szilárd elejét a lefolyt héten át is megtartotta.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként zsákosított:

Table with 6 columns (S:ám, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6) and rows for 'Ar kor.' and 'Finom korpa'.

Szészület. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt heti forgalom a rendszeres élénkebb volt;

Mai egyezések: nyersszesz finomított részére 89-3 1/2. finomított szesz nagyban: 143-143 1/2.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) E cikkben a lefolyt héten piaconként csekélyebb árak...

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa jelentése.) A Budapesti Napló részére. A nyári napok beálltával az üzlet menete gyenge.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 924 darab juh.

Közvágóhídi sertésvásár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 194 darab. Erkezett 161 darab. Összesen 345 darab.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, június 23.

A kínálat ma jó volt. Forgalmába került 13.000 métermázs buza 5-10 fillérrel alacsonyabb árakon.

Eladott: Buza. Tiszavideki: 800 mm. 78 1/2 k. 9 K. 80 f., 100 mm. 78 1/2 k. 9 K. 72 1/2 f., 100 mm. 78 1/2 k. 9 K. 75 f., 300 mm. 78 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 55 f., 200 mm. 77 1/2 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 52 1/2 f., 100 mm. 76 1/2 k. 9 K. 45 f., 300 mm. 74 1/2 k. 8 K. 90 fillér.

Fehérmegyei: 200 mm. 78 k. 9 K. 65 f., 300 mm. 77 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 55 f., 300 mm. 77 k. 9 K. 45 f., 100 mm. 76 k. 9 K. 40 f.

Pestmegyei: 1400 mm. 77 k. 9 K. 50 f., 600

mm. 77 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 45 f., 100 76 1/2 k. 9 K. 40 f.

Felsőmagyarországi: 500 mm. 77 k. 9 K. 50 f. Bács-Almási: 1000 mm. 75 1/2 k. 9 K. 35 f. Rakdárúv: 1000 mm. 76 1/2 k. 9 K. 30 f., 2000 mm. 76 1/2 k. 9 K. 22 1/2 f., 2000 mm. 76 1/2 k. 9 K. 25 f., 1000 mm. 76 k. 9 K. 22 1/2 f.

Rozs: 100 mm. 7 K. 45 f. Zab: 100 mm. 7 K. 50 f., 150 mm. 7 K. 42 1/2 f., 100 mm. 7 K. 37 1/2 f., 150 mm. 7 K. 10 f. Tengeri: 800 mm. 5 K. 07 f., 4000 mm. 5 K. 03 fillér.

Készpénzfizetés mellett. A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktörzsde s-akosai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig', 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig' and rows for 'Tiszavideki', 'Fehérmegyei', 'Pestvidéki', 'Bánági', 'Bácsai'.

Table with columns for 'Egyéb gabonanelemek', 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig' and rows for 'Rozs', 'Arpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repece', 'Köles'.

A határidőszület folyamán a következő kölések történtek:

- Októberi buza 1902. : 7.85-7.88-7.84-7.97-7.86
Októberi rozs 1902. : 6.52-6.50-6.53
Októberi zab 1902. : 5.81-5.80
Júliusi tengeri 1902. : 5.06-5.07-5.05
Aug. tengeri 1902. : 5.13-5.14
Májusi tengeri 1903. : 5.09-5.15-5.12-5.14
Augusztusi repece 1902. : —

Déli egy óraok a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

- Októberi buza 1902. : 7.85-7.86
Októberi rozs 1902. : 6.52-6.54
Októberi zab 1902. : 5.80-5.81
Júliusi tengeri 1902. : 5.05-5.06
Augusztusi tengeri 1902. : 5.12-5.13
Májusi tengeri 1903. : 5.13-5.14
Augusztusi repece 1902. : 11.40-11.60

- Déliután fél 5 óraok záruk:
Buza októberre 1902. : 7.84-7.85
Októberi rozs 1902. : 6.52-6.53
Októberi zab 1902. : 5.79-5.80
Júliusi tengeri 1902. : 5.05-5.06
Augusztusi tengeri 1902. : 5.13-5.14
Májusi tengeri 1903. : 5.12-5.13
Augusztusi repece 1902. : 11.40-11.45

A budapesti értéktörzsde.

Tekintettel a küszöbön álló utolsó-meghosszabbításra, a spekuláció az egész vonalon realizálásokat eszközölt, aminek folytán ma elősőbb árfolyamok jöttek felszínre.

Értéktörzsde. Osztrák hitelrészvény 681.25-682.—. Magyar hitelrészvény 699.50-701.—. Rimamurányi részvény 516.50. Államvasuti részvény 704.75-705.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Magyar hitelbank részvény 699.50-700.50. Jelzálogbank részvény 463.25-463.50. Leszámitoló-bank részvény 434.—. Osztrák hitelrészvény 681.25-682.25. Salgótarjáni kőszénbánya-részvény 510.—. Rimamurányi vasúti részvény 515.50. Adria hajózási részvény 431.—. Közúti vaspálya részvény 608.—. 608.50. Államvasuti részvény 705.—-707.50 korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 677.25. Magyar hitelrészvény 697.—. Leszámitoló 435.—. Rimamurányi vasúti részvény 515.50. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 705.—. Közúti vasút 608.—. Villamos vasút —. korona.

A budapesti terménytorzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: luerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 85.—40.— korona, vörös

erdélyi —. —. —. korona, vörös bánági —. —. —. korona, középszemű 42.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznósír: budapesti 64.50-65.— korona, vidéki —. —. —. korona. Táblaszalonna: légszerűtött vidéki —. —. —. korona, városi 4 darabos 54.50-55.—, korona, 3 darabos 57.—57.50 korona, üstölt —. —. —. korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —. —. —. korona, 120 darabos —. —. —. korona, 100 darabos —. —. —. korona, 85 darabos —. —. —. korona, azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség —. —. —. korona, 100 darabos —. —. —. korona, 85 darabos —. —. —. korona. Szilvai: slávoniai —. —. —. korona, szerbiai —. —. —. korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatorzsde.

Bécs, június 23. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A hét végén New-York gyöngült árfolyamok jelentet, aminek a kedvező idő volt az oka, itt azonban az időjárás éppenséggel nem volt kedvező.

Buza május-júniusra 9.60-9.70-9.64, buza őszre 8.12-8.10, rozs őszre 6.87-6.80-6.88, zab május-júniusra 7.45. Jegyzettek: rozs május-júniusra 7.95-8.—, zab őszre 6.10-6.12. tengeri május-júniusra és július-agusztusra 5.31-5.32, repece augusztus-szeptemberre 11.05-11.95 K.

Zárlatok: Buza május-júniusra 9.61, buza őszre 8.13-8.12, zab őszre 6.12-6.13, tengeri július-agusztusra 5.32-5.33 K.

A bécsi értéktörzsde.

Bécs, június 23. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-os aranyjárdék 120.75. Liza és szegedi kölcsön sorsjegye 163.10. Magyar vasuti kötvény ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állam kötvény 119.—. Magyar élesztő- és penzvártóbank —. —. —. Rimamurányi vasműrészvény 514.25. Magyar koronajárdék 97.85. 4 1/2-os Magyar földterem. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 689.—. Magyar nyeregemény kölcsön sorsjegye —. —. —. Kassa-oderbergi vasút részvény 379.—. Magyar keresk. bank —. —. —. Magyar kukoripár 1810.

Bécs, június 23. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-os papírjárdék 101.65. 4 1/2-os osztr. aranyjárdék 120.90. 1890-os sorsjegye 162.50. Osztrák hitelrészvény 439.—. Angol-osztrák bank —. —. —. Bécsi bankjegyzet 455.50. Osztrák-magyar bank 1678. Déli vasút 71.50. Dunagőzhajózási részvény 880.—. Dohányrészvény 224.—. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.37. 4 1/2-os ezüst járdék 101.60. Osztrák koronajárdék 99.85. 1864-iki sors egy 212.—. Osztrák hitelintézet részvény 679.25. Unionbank 537.50. Osztrák Lánorbank 422.—. Osztrák-magyar államvasút 706.—. Elbavölgyi vasút 450.50. Alpesi bányarészvény 466.—. 20. bank arany 18.09. Londoni váltóór 240.10 Bécsi Iramway Litt B. —. Bécsi Iramway Litt A. 284.—. Lapót kő 388.—. Az irányzat gyenge.

Bécs, június 23. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 678.—. Magyar hitelrészvény 699.50. Angol-Osztrák bank 277.50. Bécs bankjegyzet 456.—. Union bank 528.—. Lánorbank 422.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 705.50. Déli vasút 71.50. Elbavölgyi vasút 452.25. Eszaki nyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 295.—. Rimamurányi vasút 515.50. Alpesi bányarészvény 406.—. Májusi járdék 101.65 Magyar korona járdék 97.85. 10rök sorsjegye 108.50. Német birodalmi mária 117.36-35. Napoleon-ór 1908.

Külföldi értéktörzsde.

Berlin, június 23. (Tőzsdei tudósítás.) Biztató jelentések hiányában a tőzsde ma éppoly kedvetlen volt, mint a múlt héten. A spekuláció érdeklődését nagyobbra az utolmondás költötte le. Bankok áll változtak. Közszerűtettnek a gelsenkircheni bányatársaság kedvezőtlen májusi kimutatásának hatása miatt gyöngyösré hajlottak, ami azonban a kis forgalom mellett nem tett nagyobb hatást. A második órában az üzlet állandóan csendes volt. Osztrák-magyar államvasuti részvények szilárdak. Magánkamat 2 1/4%.

Berlin, június 23. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék —. —. —. 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.80. Elbavölgyi vasút —. —. —. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák-magyar államvasút 151.00. Kassa-oderbergi vasút —. —. —. Bécsi váltóór 85.15. Magyar vasút beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény —. —. —. Disconto-Commandit 186.25. Ahtalanos villamosjárdék Edison 183.50. Gelsenkircheni 172.10. Laura-kő 205.—. 4 1/2-os ezüstjárdék —. —. —. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.75. Osztrák hitelrészvény 214.—. Déli vasút 18.60. Károlyi Lajos vasút —. —. —. Orosz bankjegyek 216.05. 4 1/2-os új orosz kölcsön 96.70. Török dohányrészvény —. —. —. Olasz járdék 102.80. Magyar hitelbank —. —. —. Dynamit Trust 175.—. Harpeni 177.50. Az irányzat gyenge.

Berlin, június 23. (A Budapesti Napló tudósítójának távirati.) Esis forgalom 4 1/2-os magyar aranyjárdék —. —. —. Magyar koronajárdék 98.10. Osztrák hitelrészvény 151.40. Osztrák-magyar államvasút 151.40. Déli vasút 18.50. Eszaki nyugati vasút —. —. —. Elbavölgyi vasút —. —. —. Orosz bankjegyek 216.10. Buschtchrad —. —. —. Orosz bankjegyek —. —. —. (Utolsó.) Lombard —. —. —.

Páris, június 23. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 765.—. 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 103.50. Osztrák Lánorbank —. —. —. 3 1/2-os francia járdék 101.57. Ottománbank 572.—. 3 1/2-os francia járdék 102.07. Alpesi bányarészvény —. —. —. Déli vasút 86.—. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 104.47. Párisi bankrészvény 1058.—. Olasz járdék 103.50. Francia törleszt. járdék —. —. —. Osztrák földhitelintézet részvény 1300.—. Török dohányrészvény 322.—. Az irányzat gyöngyült.

Frankfurt, június 23. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék 101.80. 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.95. Magyar koronajárdék 98.30. Osztrák-magyar bank 113.90. Déli vasút 18.60. Elbavölgyi vasút —. —. —. Londoni váltóór 204.45. Bécsi bankjegyzet 115.60. Villamos részvény 126.—. 3 1/2-os magyar aranykölcsön 86.—. 4 1/2-os ezüstjárdék 101.75. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.85. Osztrák hitelrészvény 214.30. Osztrák-magyar államvasút 151.60. Eszaki nyugati

vasut... Bócsi váltóór 851.75, Páris váltóór 812.25, Unio bank... Alpesi bányarészesvény 204.-. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 23. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arányokom január. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 213.-, Német bank... Disconto 186.30, Berlini kereskedelmi bank... Gelsenkircheni 170.10, Harpeni 178.-, Laura-bank... Olasz járadék... Az irányzat sendes.

Hamburg, június 23. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstpénzes járadék 101.60, 1860. sorsjegy 153.50. Déli vasut 18.25, 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék 102.75, Osztrák hitelrészvény 213.-, Osztrák-magyar államvasut 161.75, Olasz járadék 102.55, 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 101.85. Az irányzat gyenge.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 23. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Liszt sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párnkint 400 kilogramm felüli súlyban) 98-100 fillérg. Oreg közép (párnkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. Fialat nehéz (párnkint 320 kilogramm felüli súlyban) 105-107 fillérg. Fialat közép (párnkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. Fialat könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. II. Magyar szedett: Nehéz (párnkint 280 kilogramm felüli súlyban) 104-106 fillérg. Közép (párnkint 240-280 kilogramm súlyban) 104-106 fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. III. Romániai eredetű (Stachl). Nehéz (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. Közép (párnkint 200 kilogramm felüli súlyban) 104-106 fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. IV. Szerbiai: Nehéz (párnkint 260 kilogramm felüli súlyban) 104-106 fillérg. Közép (párnkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 104-106 fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 102-104 fillérg.

Sertésüzlet szám 1902. június 21. napján volt készlet 46 219 darab... 1902. június 22. napján elszállított 1021 darab, 1902. június 23. napjára maradt készletben 46 033 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 22. —

Kinevezés. A helygymnázium dr. Kampis János helygymnáziumi miniszteri segédülte a Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Esztergomvármegyei területen Budapest székhelyi szervezett anyakönyvi felügyelői kerületbe állami anyakönyvi felügyelői kerületbe állami anyakönyvi felügyelővé kinevezte, Vinczenti Fáyóly első-felhármezgyei II-od aljegyzőt a helygymnáziumhoz segédlegalmazóvá kinevezte és főispáni titkári minőségben szolgálatára Alós-Felhármezgyei főispánja mellé krendeltte, dr. Sarlay Sámuel gömörvármegyei tisztelbeli szolgabíró, dr. Szentgyörgyi Károlyt és dr. Gömöri Bélát a helygymnáziumhoz díjazal fog magzógyakornokká; — a pénzügyminiszter a nagy-károlyi pénzügyigazgatósághoz Vass Géza hercegasszál pénzügyi segédülteként pénzügyi titkárrá, a bányászati tisztviselők egyesületi létszámában Csia Ignác, Pusás József és Pátzter Sándor mérnököt főmérnökökké, Galló Géza, Kompóty József, Raffaj András, Burdósi Lajos, Tomaszovszky Lajos és Ágós János segédmérnököt mérnökökké, Reguli Jenő, Schmidt Jenő tisztelőket, Somogyi Géza akadémiai tanársegédet és Gerő Gyula tisztelőket segédmérnökökké, a pécsi adóhivatalhoz Mosonyi Géza II-od osztályú

adóhivatali pénztáros I-és osztályú adóhivatali pénztárossá, Denk István pénztáros számlaelőrel végleges minőségben pénzügyi számvizsgálóvá, Cypriános György és Pálvesz Iván pénzügyi számvizsgálók végleges minőségű pénzügyi számlaelőrelök, Carnic Simon és Pálly Alajos segélydíjas pénzügyi számvizsgálókat ideiglenes minőségű pénzügyi számvizsgálókká, Grósis Ignác és Legát János díjazal pénzügyi számvizsgálókat ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számvizsgálóknokká, a nagy-becskereki pénzügyigazgatósághoz Kretyics Kálmán nagy-becskereki állami végrehajtó és dr. Hutt Árpád esztergomi ügyvédet pénzügyi fogalmazókká, a temesvári pénzügyigazgatósághoz Horváth József hatvani cukorgyári ellenőrt pénzügyi fogalmazóvá, Antolics Béla zágrábi adóhivatali gyakornokot a rumai kir. adóhivatalhoz adóosztály, Berreck Hugó es. és kir. főhadnagyot ideiglenes minőségben pénzügyi számvizsgálóvá a lévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvizsgálóvá, a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságokhoz Kállay Tibor végzett joghallgató budapesti lakost pénzügyi fogalmazó gyakornokká, Gürtler Albert díjazal pénzügyi számvizsgálókat ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számvizsgálóknokká a kistérségi igazgatóság mellé rendelt számvizsgálóvá, Jenei Aladár djonyi ideiglenes minőségű díjazal pénzügyi számvizsgálókat a tordai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvizsgálóvá, Vojnarovits Ernő beszerterebányai lakost ideiglenes minőségű díjazal pénzügyi számvizsgálóknokká, Pechmann Vilmos nagy-becskereki lakost ideiglenes minőségű díjazal m. kir. pénzügyi számvizsgálóknokká; — a m. kir. igazgatáyminiszter Pítaszky Eml. kassai kir. törvényszéki joggyakornokot a kassai kir. törvényszékhez aljegyzővé, — a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Cerbu Dóme okleveles tanító a kornyarvéri községi elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte. — A decrezeni kir. ítélőtábla élnöke Vértess Sámuel máramaros-zsigeti kir. járásbírószék díjazal joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká, Csengő Gergely ügyvédülte nyiregyházi lakost, Szirbik István végzett joghallgató makói lakost, Bacinszky Odón végzett joghallgató körösmézei lakost a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjazal joggyakornokká nevezte ki. — A sepi-szent-györgyi m. kir. pénzügyigazgatóság Nagy Kálmán sepi-szent-györgyi lakost a sepi-szent-györgyi m. kir. adóhivatalhoz díjazal adóhivatali gyakornokká nevezte ki. Pályázat. A budapesti kir. zálogházaknál egy számvizsgálóknok és négy kezelő gyakornok állásra, a lévai kir. pénzügyigazgatóságnál iródtiszt, esetleg ugyanitt megfőreszedhető pénzügyi kezelő gyakornok állásra, postaszállító állásra a csekezi m. kir. posta és távirada hivatalnál pályázat hirdettek.

Napirend.

Napár: Kedd, június 24. — Római katolikus: János szül. — Protestáns: Iván. — Görög-ország: (június 11.) Bart. Barn. — Zsidó: Sivan 19. — Nap két: 3 óra 48 perccel. — Nyugszik: 7 óra 44 perccel. — hold két: 5 óra 31 perccel este. — Nyugszik: 7 óra 6 perccel reggel. A földművelési miniszter fogad délután 5 órakor. Nemzeti Múzeum. Ásványtár. Nyitva d. e. 9 óratól délután 1 óráig. Többi társi I. korona belépedőjál megtekinthetők. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól 1-p. Belépedőjál 50 fillér. Iparminiszteri Múzeum d. e. 9-1-ig. Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72. sz.) délelőtt 9-1 óráig. Földtani intézet múzeuma nyitva délelőtt 10-1 óráig Belépedőjál I. korona. Kereskedelmi múzeum a városligeti iparszarnokban d. e. 9-12 óráig és délután 2-6 óráig. Szabotaimi szektár (Erzsébet-kört 19.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Múzeumi könyvtár d. e. 9-1 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 óratól 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 óratól 12-ig, d. u. 3-8-ig. Iparminiszteri múzeum könyvtára délelőtt 10 óratól 12 óráig. Statisztikai hivatal könyvtára délelőtt 10-1 óráig. Kereskedelmi múzeum könyvtára nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2-6 óráig. Az új országúti kupaocárnok és lépcsőháza, délelőtt 9-6-ig, belépedőjál I. korona. Menegyesület helyisége a Markó- és Sóllyom-utak sarkán, reggel 8 óratól este 6-ig. Egyetemi füvészkert az Üllői-után délelőtt 7 óratól 12 óráig és d. u. 2 óratól 7 óráig. Alkateri a Városligetben nyitva egész nap, Belépedőjál 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum, Iparigazgatóság, kereskedelmi szaknyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10-tól délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új levetésköz arisztásokat is eszközöl) a városligeti iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi ügykezelőisége (Magyar kereskedelmi részvételsgár V., Váci-kört 32. szám alatt).

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, június 22.

Nyugat-Európát magas, Kelet-Európát pedig alacsony levegőnyomás borítja. A depresszió középpontja Oroszország felett van.

Európa időjárásában lényegesebb változás nem történt. Hazánkban a nap folyamán a hőmérséklet kevéssé emelkedett; záporok, meg zivatarok az ország keleti megyéiben és az Alföld déli részén voltak. Keltetés: Változóan felhős idő várható a hőmérséklet némi emelkedésével és helyenként zivatarral.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Dunas, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Győr, Újvidék, Pécs, Szeged, Debrecen, Győr, Székesfehérvár, Zala, Sopron, Sárospatak, Kőrös, Győr, Székesfehérvár, Zala, Sopron, Sárospatak, Kőrös, Győr, Székesfehérvár, Zala, Sopron, Sárospatak, Kőrös) and water level measurements for various rivers and locations.

Egyedül valódi angol Balszam Thierry A. gyógyszerésztől. Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva. Az úvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölése alatt áll. Ezen balszam belsejleg és külsőleg használatú. — I. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkiválat, a fájdalmas köhögések elejét veszi, stb. Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyulásra a leggyorsabb sebeknél is kiállítás van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha Thierry A. gyógyszerészes egyedül valódi centifolia-kenőcsét használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmas enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata; a gyermekgyógyászatok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenyénél, mindenfélre régi bajnál, nyílt sebeknél, lábakon és csontokon, sebeknél, söcsusz, dagadt lábánál, stb. csontszámlán; ütött, szart, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegterestek kiválasztásánál, mint úveg- és faszilánk, homok, daru, tövis stb. mindenféle dagaszt, kínóvós, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömméregnél, körömdagasztatnál, hulyagnál, menőstől kibeszedéstől lábnál. Egeit sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvésűl erőt adnak, a nyakon támadt dagasztat, vöréddagasztat, fülbajt és a gyomrok betegségeit stb. stb. Szállításuk csak az összegyűjtött beállításuk ellenében, 2 téglal csomagolásban, postaküldéssel és szállítókivétel együtt 3 kr. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit övek hamisítványok vételétől és kérem vizgálni, hogy minden téglal egy cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” boogéte legyen. E két gyógyszerében felülmutatásán szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatékonyabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában kiadható. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legáltalában az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható amellőt teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni: Thierry (Adolf) gyógyszerészes Limited Orangyal-gyógyszerár. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Közp. rakár Budapeston: Török J. gyógyszerészes, Zágráiban: Mittelebach J. gyógyszerészes és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

A NÉGY EVANGÉLIUM. Regényciklus. Írta: ZOLA EMIL. A szerző által egyedül jogosított magyar fordítás. A világ híri ciklusának, melyben a nagy francia író a társadalom négy legnagyobb problémáját dolgozza fel, eddig első két része jelent meg egyidőben a francia eredetivel. I. RÉSZ. TERMÉKENYSÉG (FÉCONDITÉ). Ára két vaskos kötetben 7 korona. II. RÉSZ VAN. MUNKÁ (TRAVAIL). Ára két vaskos kötetben 7 korona. Megrendelhető együtt, v. külön-külön a LAMPEL ROBERT-FÉLE (WODIANER F. ÉS FIAI) és. és. kir. udvari könyvkereskedésben. Budapest, Andrássy-út 21.

Titkos betegségek ellen. 25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legelőlegben ajánlható. DR. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos. Electrotherapiai rendelő-intézet IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota (Ajtársch és Litt használat). A legújabb gyógyítóeszközök, legkülönösen a nagygyógyítóeszközök, bujakorok sebeket, gyphilt, az önfertőzést utóbajait Elgyengült férfierőt az orvosi világ által legújabbon olynnyira felkarolt és hatásban pártatlan sikörü Electro-Massage vagy Psychrophor által, magümléseket, önkény fehérfolyást befacskeződes nélkül, a legmagasabb borbortegységnek, valamint ifjúkori bñnk következődesben bñllt idő és ennek utókövetkeződesben bñllt idő megértebejokot gyógyít a legújabb gyógyóeszközök által, és biztos, állandó sikörü. Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárát Kötön vártermek. Levelekre díjazalul azamat állásoltatuk; esetleg gyógyszerkezlő is gondoskodva lesz.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK. A legmagasabb helyen és idült folyásúnál befacskeződes nélkül a legbiztonságos gyógyszernek. „Sanid labdacskok” bizonyultak egy úveg 100 indában tartalmúval és pontos használat után 4-5 órával. Vagy 10-15 órával. A legújabb gyógyóeszközök egy úvegétől molliá díszteret. „Magyar Király” gyógyszerár, BUDAPEST, V. Marokkó-utca 2. sz. (Erzsébet-tér sarkán).

Minden sz6 egyszeri beiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 8 filler.

HIRTUDOSAGOK ÉS FELHIVESSEK

A hirdotesekre dijitmentesen ad felvilagositast a kiadohivatal: Jozsef-kortul 18. szam.

Levelbeli tudakozasra ingyen adunk felvilagositast, csak a valaszra szukseges belyezet kell mellkelni. Tudakozasoknal a hirdetes szamat a kiadohivattal mindig kozolni kell.

Apr6 hirdeteseket k6p6nt iradokban 6 pre-delt nyugta mellett meg a k6vetkezo f6lk6ben lehet f6ldadni.

Breuer noverek dohanyz6s6ja. T6r6s-k6r 64 szam alatt. Deutch Miks6nd Andrasy-ut 38.

Eckstein Bern6t hirdeti ird6. V. ker. F6rd6-utca 4. szam.

Engelman M6r gy6rsajonyom6s IV. ker. K6lvin-utca 2. szam.

Frank P6l k6nyvkeresked6s IV. ker. Czir6ky-6le palota, Kossuth Lajos-utca. K6gy6-t6r, (Koronah6r6g-utca sz6k6s.)

Fischer J. D. hirdeti ird6. V. ker. Ger6lci-utca 1.

Goldberger A. V. hirdeti ird6. IV. ker., V6ci-utca 17. szam.

Goldner Jozsef Andrasy-ut 10.

Goldgruber M6r k6nyvkeresked6s II. ker., F6-utca 17. szam.

Hassenstein 6s Vogler hirdeti ird6. V. ker., Dorottya-utca 9. szam.

Jambrikovits dohanyz6s6ja Keresep-ut 50. (K6p. 6p6ll.)

Kernberg Rozs6lla dohanyz6s6ja VIII. ker., Muz6um-k6r 14.

Leopold Gyula hirdeti ird6. VII. ker., Erzs6bet-k6r 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdeti ird6. Ferenciek-t6r 3.

Mezei Antal hirdeti ird6. IV. ker. Bak6-ut 9. szam.

Nemetsek A. J. 6p6g-6rud6ja IV. ker. F6rd6-utca 2. szam.

Ofj. Nagel Ott6 k6nyvkeresked6s Muz6um-k6r 2. sz. (Nemetek Szinh6z b6r6s6s.)

Rehoczki H6na dohanyz6s6ja VI. Andrasy-ut 48. szam.

Sikr6y Samu hirdeti ird6. VI. ker., V6ci-k6r 33. szam.

Sopronyi V. dohanygy6rs IV. ker., Keresep-ut 1. szam.

Sz6nt6 M6r dohanyz6s6ja IV. ker., Cs6k6sd6k-utca 1. szam.

Schwarz J6zsef hirdeti ird6. V. ker., Mar6k6i-utca 4. szam.

Sch6nwald Ferenc dohanyz6s6ja Ferenc-k6r 32. szam.

Tenczer Gyula hirdeti ird6. IV. ker., Kezvir6s-utca 8. szam.

Toldi Lajos k6nyvkeresked6s II. ker., F6-utca 2. szam.

Weitzenfeld Jakob Kir6ly-utca 1.

Zipser 6s K6nig zenem6kkeresked6s VI. ker., Andrasy-ut 4. szam.

Junius. Csak a sz6m6s 6s alkalm6l ismeretek fel hat6r6t van. Ebb6l a k6t ig6r6st6l elmarad a megz6rsajonyoz6s. K6l6nben nagyre 6g6z6s6k 6s mindenkor k6s6r6m6s nyel6k. Ez csak ak6r6r. Edve szerel6m, dr6ka 6t6r6k, nem lehet 6s m6sk6nt, mik6r 6ly hat6r6l6n szeretik 6s v6g6t6n 6ly v6g6d6m6l. Hiszen 6ly v6r6m m6r 6s 6t6s visz6n6l6t, hogy teljes boldogs6ggal 6ll6ss6k, 6c6k6l6s6nk. Az6n rom6lyban, hogy nem sok6ra meglesz, 6c6k6l forr6n m6l6s6r a te 6s Di6n6d. Szeretek nagyon. 12716

J6 feleslegnek levele van. 12715

Fatal h6ly keres6m6s. K6s6r6m6s. J6nna ur6mberber k6r6p6nt6n k6r6nd6l. Levelek. Allard6 parner j6l6g6v6 6 laphoz k6ret6k.

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus 75 k6r6t, Keresep-ut 6 ut6rban. B6szk6r6ly-utca 12718

KERESLET.

Veszek egy j6k6rban lev6, H6za, ha 6llt gy6r6m6s6k6t. Aj6nl6t6k. Gy6r6m6s6k6t j6l6g6v6 6 lap6s k6r6k. 11196

Elveszt6m. Munk6s 6s 6sap k6z6tt a vot6n6n egy gy6nt6t f6lv6rt6m. K6r6m 6 t. z6l6gh6z6s6k 6s 6c6k6r6s6k6t, ha v6l6k6t 6ly6t 6j6nt, 6z v6l6k6t tud6m6l. 6ly. Or6s6d6 M6r, Munk6s. 4286

H6lyeim. 6000 selem-bus 7 forint6l, 6000 hat6s-bus 75 k6r6t, 6000 selem-bus